

УНІВЕРСІТЭТ

Пераможца V Нацыянальнага конкурсу друкаваных СМІ
«Залатая літара» ў намінацыі «Найлепшая шматтыражная газета»

30 кастрычніка 2013 года, № 15–16 (2097–2098)

3 днём нараджэння, БДУ!

Дарагія калегі! У гісторыі нашай alma mater 30 кастрычніка – асаблівы і ўрачысты дзень! 92 гады таму назад было абвешчана пра адкрыццё Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. Ад імя рэктарата і сябе асабіста віншую ўвесь прафесарска-выкладчыцкі калектыў, супрацоўнікаў, студэнтаў і выпускнікоў з гэтай знамянальнай датай!

Калі казаць пра гісторыю ў лічбах, то ў 1921 г. да навукова-педагагічнай працы прыступілі 14 прафесараў, 49 выкладчыкаў, 10 асістэнтаў лабарантаў і загадчыкаў кабінетаў. Заняткі для 1390 студэнтаў пачаліся толькі на 3 факультэтах.

Шлях, які прайшла наша ВУЗ за ўвесь гэты перыяд, – гады ўпартай працы, навуковага і творчага пошуку, заслужанага прызнання тысяч выпускнікоў! Выдатныя традыцыі, закладзеныя выбітнымі савецкімі навукоўцамі, перадае навуковае мыслен-

не нашых даследчыкаў, таленавітыя студэнты сапраўды зрабілі Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт адным з найлепшых у краіне!

Сёння БДУ з'яўляецца самым сучасным навукова-адукацыйным цэнтрам у Беларусі. Пастаянна ажыццяўляецца мадэрнізацыя навучальнага працэсу з дапамогай укаранення сучасных інфармацыйных тэхналогій. БДУ ўвайшоў у сусветную ўніверсітэцкую эліту. Упершыню ў гісторыі айчыннай адукацыі электронная бібліятэка БДУ ўвайшла ў сотню найлепшых універсітэцкіх бібліятэк свету!

У нас ёсць уласныя навуковыя школы, інстытуты, запатэнтаваныя і ўкаранёныя ў вытворчасць інавацыйныя распрацоўкі, сертыфікаваныя ў адпаведнасці з міжнароднымі стандартамі адукацыйныя праграмы. Комплекс БДУ – гэта цэнтр прыцягнення таленавітай моладзі не толькі з

рэгіёнаў Беларусі. У нас вучацца студэнты больш чым з 80 дзяржаў свету.

З году ў год наш універсітэт памнажае свае поспехі і дасягненні. Нашы навукоўцы становяцца лаўрэатамі дзяржаўных прэмій Рэспублікі Беларусь, студэнты трымаюць пазіцыі лідараў на розных міжнародных алімпіядах, творчыя калектывы БДУ папулярныя не толькі ў Беларусі, але і за яе межамі, а нашы студэнты-спартсмены раду юць сваімі перамогамі на вядомых міжнародных спартыўных турнірах.

Шчыра хачу пажадаць усяму нашаму дружнаму калектыву здароўя і дабрабыту! Новых навуковых адкрыццяў і перамог, якія зробяць нашу alma mater і Беларусь багачэйшай і мацнейшай!

Са святам!

Рэктар акадэмік Сяргей АБЛАМЕЙКА

Чытайце
ў нумары:

**ВЫНІКІ РАБОТЫ БДУ
Ў 2012/2013 НАВУЧ. Г.
І ЗАДАЧЫ НА
2013/2014 НАВУЧ. Г.**

3 даклада рэктара акадэміка
Сяргея АБЛАМЕЙКІ

Стар. 2–3

**МАЛАДЫЯ АНАЛІТЫКІ
ПРА ВЫКЛІКІ ЧАСУ**

Студэнты і аспіранты БДУ
бралі ўдзел у рэспубліканскай
навукова-практычнай канфе-
рэнцыі маладых аналітыкаў «Па-
вестка–2015», якая з'яўляецца
часткай праекта «Разумныя
сеткі»

Стар. 4

**МОВА ТЭАТРА
ЗРАЗУМЕЛАЯ ЎСІМ**

Гутарка з дырэктарам фестыва-
лю «Тэатральны куфар–2013»
Кацярынай САЛАДУХАЙ пра
перыпетыі сёлетняга юбілейнага
мерапрыемства і творчыя планы

Стар. 6

АКТУАЛЬНА

ЯКАСНА НОВЫ ЎЗРОВЕНЬ НАВУКІ, АБО ДОСТУП ДА НЯЗВЕДАНАГА

16 кастрычніка ў зале пасяджэнняў Савета БДУ выступіў **навуковы супрацоўнік Еўрапейскай арганізацыі ядзерных даследаванняў (CERN) доктар Паўль Лекок**. Яго слухачамі сталі звыш 60 навукоўцаў – вядучых фізікаў, якія прадстаўляюць БДУ, айчынныя ВУЗ, інстытуты Нацыянальнай акадэміі навук і іншыя навуковыя арганізацыі нашай краіны.

Гэты візіт не абыйшлі ўвагай прадстаўнікі розных газет і тэлеканалаў. Доктар Лекок з задавальненнем пагутарыў з журналістамі.

– Фундаментальныя даследаванні заўсёды працуюць з нязведаным, – разважаў гасць. – Патрабуецца актыўная інтэлектуальная дзейнасць для развіцця новых тэхналогій, для атрымання доступу да невядомага. І гэтыя тэхналогіі, калі яны будуць распрацаваны, моцна паўплываюць на жыццё людзей. Да прыкладу, развіццё медыцынскага дыягнаставання ў галіне нефралогіі дапаможа дыягнаставаць пухліны і больш эфектыўна каардынаваць лячэнне. Ёсць мноства іншых галін, дзе гэтыя веды могуць быць дастаса-

Доктар Паўль Лекок тлумачыць журналістам сутнасць фундаментальных даследаванняў

вальныя. Мы зараз вельмі пільна над гэтым працуем.

Топавы навуковы менеджар Паўль Лекок разам з кіраўніцтвам секцыі дэпартаменту эксперыментальнай фізікі CERN (Швейцарыя) бярэ ўдзел у працы некалькіх камітэтаў, якія вызначаюць напямкі развіцця навуковых даследаванняў у галіне дэтэктараў іанізуючага выпраменьвання ў Еўропе і свеце. Спадар Паўль вядзе вельмі актыўную арганізацыйную дзейнасць у Еўропе па такіх напрамках, як арганізацыя правядзення навуковых даследаванняў, укараненне найноўшых тэхналогій, распрацаваных у CERN, у «жыццё». Ён з'яўляецца старшынёй некалькіх навуковых і даследчых камітэтаў. У знак удзячнасці супольнасць пры-

борабудаўнікоў у галіне ядзернай фізікі абрала яго старшынёй асноўнай канферэнцыі па ядзерным прыборабудаванні ў Валенсіі ў 2011 г. Акрамя таго, навуковец узначальвае міжнародныя праекты па стварэнні дэтэктараў новага пакалення для працы ў сучаснай медыцынскай дыягностцы.

Падчас лекцыі «На шляху да стварэння сцынтыляцыйных дэтэктараў са звышвысокім часавым вырашэннем» доктар Лекок падрабязна апісаў прысутным як дасягнутыя вынікі, так і меркаваныя ў будучыні адкрыцці ў гэтай сферы. Нягледзячы на тое, што лекцыя праводзілася на англійскай мове, тэма была зразумелая і даступная. Уся необходимая спадарожная інфармацыя выводзілася на праек-

тар. У канцы лекцыі ўсе ахвотныя змаглі задаць доктару Лекоку пытанні і атрымаць на іх вычарпальныя адказы. Да прыкладу, было зададзена вельмі надзённае пытанне пра магчымасць выкарыстання дадзенага даследавання ў лазерных распрацоўках. З некалькіх навукоўцаў лектар абмяняўся кантактамі для магчымага супрацоўніцтва.

Нягледзячы на сваё нядоўгае знаходжанне ў Мінску (праз некалькі дзён пасля лекцыі доктар вяртаўся дадому), доктар Лекок застаўся вельмі задаволены праведзеным мерапрыемствам.

– Я вельмі рады, што так шмат калег зацікаўлена гэтай тэмай, – пракаментавалі павышаную цікавасць гасць. – Гэта паказвае высокі ўзровень беларускіх навукоўцаў.

Дарэчы, дадзенае назіранне ганаровага гасця цалкам слухнае: у нядаўніх эксперыментах, што тычыліся адкрыцця базона Хігса, удзельнічалі больш за 2 тысячы фізікаў, 19 з іх – навукоўцы з Беларусі.

Такое супрацоўніцтва БДУ і навукоўца з сусветным імем – добры пачатак для развіцця новых кантактаў і праектаў у галіне фізікі высокіх энергій. Тым больш навуковы патэнцыял нашага ўніверсітэта дазваляе беларускім даследчыкам быць запатрабаванымі ў правядзенні эксперыментаў, якія ажыццяўляюцца на базе міжнароднага навуковага цэнтра CERN у Швейцарыі.

Скенія КАЛАШНІКАВА

Весткі з рэктарата

УПЕРШЫНЮ ў Беларусі 11–15 лістапада ў БДУ пройдзе **канферэнцыя ААН «Выкарыстанне касмічных тэхналогій для сацыяльна-эканамічнага развіцця краін»**. Яе арганізатарам выступае Упраўленне ААН па пытаннях касмічнай прасторы (OOSA) пры падтрымцы фонду «За бяспечны свет» (SWF). Старшынёй праграмы камітэта з'яўляецца рэктар БДУ акадэмік Сяргей Абламейка. Удзельнікамі канферэнцыі ў Беларусі стануць больш за 100 навукоўцаў і спецыялістаў у галіне касмічных навук з блізкага і далёкага замежжа.

***

БДУ стаў членам **Універсітэцкай сеткі рэгіёна Балтыйскага мора** (The Baltic Sea Region University Network (BSRUN)). Гэта рашэнне прынята 30 верасня кіруючым камітэтам асацыяцыі.

У апошнія гады БДУ плённа супрацоўнічаў з BSRUN. Нашы прадстаўнікі неаднаразова ўдзельнічалі ў семінарах, канферэнцыях і праектах дадзенай сеткі. А ў 2011 г. БДУ быў адным з арганізатараў Міжнароднага семінара асацыяцыі «Універсітэт і бізнес: шляхі супрацоўніцтва».

Удзел ва Універсітэцкай сетцы рэгіёна Балтыйскага мора дазволіць БДУ актывізаваць партнёрскія адносіны з ВУЗ-членамі асацыяцыі, павялічыць мабільнасць студэнтаў і выкладчыкаў, ажыццяўляць абмен досведам, ідэямі, адукацыйнымі праграмамі, а таксама павялічыць аўтарытэт і канкурэнтаздольнасць на міжнароднай навукова-адукацыйнай прасторы.

Паводле інфармацыі
прэс-службы БДУ

Вынікі работы БДУ ў 2012/2013 навуч. г.

3 даклада рэктара БДУ акадэміка **Сяргея Абламейкі** на пашыраным пасяджэнні Савета Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта 24 верасня 2013 г.

У 2012/2013 навуч. г. калектыву комплексу БДУ ў рамках выканання Праграмы перспектываўнага развіцця БДУ на 2011–2015 гг. і Плана мерапрыемстваў па рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы развіцця вышэйшай адукацыі на 2011–2015 гады, рашэння Вучонага савета БДУ ад 01.10.2012 г. накіроўваў свае намаганні на павышэнне якасці падрыхтоўкі спецыялістаў, удасканаленне навукова-даследчай, ідэалагічнай і выхавальнай працы, павелічэнне аб'ёму экспарту навукова-тэхнічнай прадукцыі і адукацыйных паслуг, умацаванне пазіцый у сусветнай адукацыйнай прасторы, развіццё матэрыяльна-тэхнічнай базы.

Найважнейшай падзеяй у жыцці ўніверсітэта ў мінулым годзе стала **сустрэча Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь А. Р. Лукашэнка са студэнтамі 1 верасня 2012 г.**

У 2012/2013 навуч. г. ва ўніверсітэце праведзены шэраг важных мерапрыемстваў:

- укаранёна новая Канцэпцыя аптымізацыі зместу, структуры і аб'ёму сацыяльна-гуманітарных дысцыплін;
- упершыню ў адукацыйнай працэсе ўведзены дысцыпліны па выбары студэнта ў адпаведнасці з зацверджаным у БДУ Палажэннем;
- ажыццёлены пераход з 2013/2014 навуч. г. на дыферэнцыраваныя тэрміны навучання на першай ступені вышэйшай адукацыі;
- зацверджана Канцэпцыя інфарматызацыі БДУ на перыяд да 2018 г.;
- БДУ паспяхова прайшоў акрэдытацыю па дзвюх спецыяльнасцях I ступені, 10 спецыяльнасцях II ступені, адной спецыяльнасці перападрыхтоўкі;
- у лік найлепшых даследчыкаў у сферы адукацыі Scopus Award Belarus–2013 увайшлі 32 супрацоўнікі БДУ: у галіне фізікі 6 чал., матэматыкі 8 чал., хіміі 10 чал., біялогіі 7 чал., медыцыны 1 чал.;
- упершыню ў нашай краіне ў чэрвені 2013 г. у БДУ прайшоў прамы сеанс радыёсувязі з расійскімі членамі экипажа Міжнароднай касмічнай станцыі Паўлам Вінаградным і Фёдарам Юрчыніным.

У 2012/2013 навуч. г. Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь прыняты **важныя нарматывыя дакументы**, якія падлягаюць рэалізацыі ў БДУ:

- новыя Правілы правядзення атэстацыі студэнтаў, курсантаў, слухачоў пры заваенні зместу адукацыйных праграм вышэйшай адукацыі;
- новыя Тыпавыя штаты і нарматывы колькасці асобных катэгорый работнікаў УВА (без змены нарматываў колькасці ППС і заг. кафедраў);
- канцэпцыя інфарматызацыі сістэмы адукацыі на перыяд да 2020 г.

531 супрацоўнік універсітэта ў мінулым годзе быў узнагароджаны за высокія паказчыкі ў працы. Дзяржаўная прэмія Рэспублікі Беларусь у галіне навукі і тэхнікі за 2012 год прысуджана акадэмікам

А. А. Івашкевічу, А. І. Лесніковічу і доктару хімічных навук М. В. Арцём'еву. 4 супрацоўнікі ўдасцелены дзяржаўныя узнагароды Рэспублікі Беларусь, 2 узнагароджаны нагрудным знакам «Выдатнік адукацыі», 38 – заахвачаны граматамі Нацыянальнага сходу, Савета Міністраў, Міністэрства адукацыі і іншых міністэрстваў і ведамстваў; 305 чалавек – узнагародамі ўніверсітэта. Два супрацоўнікі ўдасцелены дзяржаўныя узнагароды Расійскай Федэрацыі: Ордэна Аляксандра Неўскага – рэктар Інстытута тэалогіі імя святых Мяфодзія і Кірылы БДУ Мітрапаліт Мінскі і Слуцкі Філарэт, Патрыяршы Экзарх усяе Беларусі, Ордэна Дружбы – першы прарэктар гэтага інстытута епіскап Бабруйскі і Быхаўскі Серафім, кіраўнік Бабруйскай епархіі Беларускай праваслаўнай царквы.

АПТЫМІЗАЦЫЯ СТРУКТУРЫ БДУ

За мінулы навучальны год былі праведзены рэарганізацыі кафедраў на біялагічным факультэце і на эканамічным факультэце, на апошнім на базе трох кафедраў былі створаны шэсць новых.

Колькасць філіялаў кафедраў за год вырасла з 35 да 61. Найбольшая колькасць філіялаў кафедраў на біялагічным, геаграфічным і механіка-матэматычным факультэтах. У той жа час на ФРКТ, філфаку і ФФСН толькі па 1–2 філіялы, таму кіраўніцтву гэтых факультэтаў неабходна актывізаваць працу па іх стварэнні.

КОЛЬКАСЦЬ НАВУЧЭНЦАЎ ПА КОМПЛЕКСЕ БДУ

Агульная колькасць навучэнцаў у 2013/2014 навуч. г. па праграмах асноўнай адукацыі (агульная сярэдняя адукацыя, сярэдняя спецыяльная адукацыя, першая і другая ступені вышэйшай адукацыі) складае **31646 чал.** (у 2011/2012 навуч. г. – 31095 чал.). Колькасць навучэнцаў у дактарантуры крыху павялічылася (16 супраць 13 годам раней), а ў аспірантуры зменшылася (768 замест 820). Троху павялічылася колькасць навучэнцаў па праграмах дадатковай адукацыі дарослых (падрыхтоўчае аддзяленне і курсы, навукальныя курсы, павышэнне кваліфікацыі і перападрыхтоўка) – 20088 чал. замест 20018 у мінулым навучальным годзе.

ПРЫЁМ НА НАВУЧАННЕ Ў БДУ

Колькасць навучэнцаў на факультэце даўніверсітэцкай адукацыі мае тэндэнцыю да зніжэння. Неабходна разабрацца з прычынамі і актывізаваць работу па прыцягненні моладзі на факультэт.

У 2013 г. у конкурсным адборы ў **Ліцэй БДУ** прынялі ўдзел 1407 абітурыентаў, што троху больш, чым у мінулым годзе – 1358. Найбольшая колькасць пададзеных заяў – у фізіка-матэматычныя класы – 635. У 2013 г., у параўнанні з 2012 г., агульная колькасць залічаных у ліцэй пераможцаў заключнага этапу рэспублі-

канскай алімпіяды знізілася, аднак прыкметна перавысіла паказчык 2010 і 2011 гг. Дарэчы, большасць пераможцаў рэспубліканскай алімпіяды, залічаных у ліцэй у 2013 г., – іншагароднія навучэнцы (22 з 35). Вынікі выступлення на навука-педагагічнай накіраванасці і па 19 – з паглыбленай падрыхтоўкай спецыялістаў.

Па праграмах перападрыхтоўкі навучанне вылося па 44 спецыяльнасцях.

канскай алімпіяды знізілася, аднак прыкметна перавысіла паказчык 2010 і 2011 гг. Дарэчы, большасць пераможцаў рэспубліканскай алімпіяды, залічаных у ліцэй у 2013 г., – іншагароднія навучэнцы (22 з 35). Вынікі выступлення на навука-педагагічнай накіраванасці і па 19 – з паглыбленай падрыхтоўкай спецыялістаў.

канскай алімпіяды знізілася, аднак прыкметна перавысіла паказчык 2010 і 2011 гг. Дарэчы, большасць пераможцаў рэспубліканскай алімпіяды, залічаных у ліцэй у 2013 г., – іншагароднія навучэнцы (22 з 35). Вынікі выступлення на навука-педагагічнай накіраванасці і па 19 – з паглыбленай падрыхтоўкай спецыялістаў.

канскай алімпіяды знізілася, аднак прыкметна перавысіла паказчык 2010 і 2011 гг. Дарэчы, большасць пераможцаў рэспубліканскай алімпіяды, залічаных у ліцэй у 2013 г., – іншагароднія навучэнцы (22 з 35). Вынікі выступлення на навука-педагагічнай накіраванасці і па 19 – з паглыбленай падрыхтоўкай спецыялістаў.

канскай алімпіяды знізілася, аднак прыкметна перавысіла паказчык 2010 і 2011 гг. Дарэчы, большасць пераможцаў рэспубліканскай алімпіяды, залічаных у ліцэй у 2013 г., – іншагароднія навучэнцы (22 з 35). Вынікі выступлення на навука-педагагічнай накіраванасці і па 19 – з паглыбленай падрыхтоўкай спецыялістаў.

канскай алімпіяды знізілася, аднак прыкметна перавысіла паказчык 2010 і 2011 гг. Дарэчы, большасць пераможцаў рэспубліканскай алімпіяды, залічаных у ліцэй у 2013 г., – іншагароднія навучэнцы (22 з 35). Вынікі выступлення на навука-педагагічнай накіраванасці і па 19 – з паглыбленай падрыхтоўкай спецыялістаў.

канскай алімпіяды знізілася, аднак прыкметна перавысіла паказчык 2010 і 2011 гг. Дарэчы, большасць пераможцаў рэспубліканскай алімпіяды, залічаных у ліцэй у 2013 г., – іншагароднія навучэнцы (22 з 35). Вынікі выступлення на навука-педагагічнай накіраванасці і па 19 – з паглыбленай падрыхтоўкай спецыялістаў.

канскай алімпіяды знізілася, аднак прыкметна перавысіла паказчык 2010 і 2011 гг. Дарэчы, большасць пераможцаў рэспубліканскай алімпіяды, залічаных у ліцэй у 2013 г., – іншагароднія навучэнцы (22 з 35). Вынікі выступлення на навука-педагагічнай накіраванасці і па 19 – з паглыбленай падрыхтоўкай спецыялістаў.

канскай алімпіяды знізілася, аднак прыкметна перавысіла паказчык 2010 і 2011 гг. Дарэчы, большасць пераможцаў рэспубліканскай алімпіяды, залічаных у ліцэй у 2013 г., – іншагароднія навучэнцы (22 з 35). Вынікі выступлення на навука-педагагічнай накіраванасці і па 19 – з паглыбленай падрыхтоўкай спецыялістаў.

канскай алімпіяды знізілася, аднак прыкметна перавысіла паказчык 2010 і 2011 гг. Дарэчы, большасць пераможцаў рэспубліканскай алімпіяды, залічаных у ліцэй у 2013 г., – іншагароднія навучэнцы (22 з 35). Вынікі выступлення на навука-педагагічнай накіраванасці і па 19 – з паглыбленай падрыхтоўкай спецыялістаў.

АСНОЎНАЯ ПРЫЧЫНА АДЛІЧЭННЯЎ СТУДЭНТАЎ БДУ

Усяго на дзённай форме навучання адлічана 766 чал., з іх – 273 чал. навучаліся за кошт бюджэту. З агульнай колькасці адлічаных 46,6 % – па ўласным жаданні, 17 % – за неспаспяховасцю. Акрамя таго, адлічана 928 студэнтаў завочнай формы навучання, пераважна тых, хто навучаўся на платнай аснове.

ПАСПЯХОВАСЦЬ СТУДЭНТАЎ ПЕРШАЙ СТУПЕНІ НАВУЧАННЯ

Троху павысілася ў 2012/2013 навуч. г. паспяховасць студэнтаў дзённай формы навучання на першай ступені ў зімовую сесію, у той жа час у летнюю знізілася на 3 %. Абсалютная паспяховасць студэнтаў прыродазнаўчых спецыяльнасцяў нязначна вышэйшая, чым гуманітарных. У цэлым паспяховасць у летнюю сесію складала 77,2 %, на эканамічным факультэце – 61,2 %. Неабходна шукаць формы працы са студэнтамі, якія адстаюць, інакш пазбегнуць памяншэння адсёва на неспаспяховасці не ўдасца. Доля студэнтаў дзённай формы атрымання адукацыі, якія вучацца толькі на «выдатна» (9 і 10 балаў), складала 7,24 % на гуманітарных факультэтах і 4,5 % – на прыродазнаўчых, што ніжэй за паказчыкі папярэдняга года. У маі 2013 г. былі прыняты новыя Правілы правядзення атэстацыі студэнтаў пры заваенні адукацыйных праграм на першай і другой ступенях адукацыі. Імі ўведзены шэраг новых палажэнняў па арганізацыі сесіі, што не магло не адбіцца на яе выніках.

ВЫТВОРЧАЯ І ПЕРАДДЫПЛОМНАЯ ПРАКТЫКА

Сярод прыродазнаўчых факультэтаў найбольшая колькасць студэнтаў прайшла вытворчую практыку на прадпрыемствах на геафаку (73 %), сярод гуманітарных на эканамфаку – 15 %. У НАН Беларусі вытворчую практыку прайшлі 17 % студэнтаў біяфака і 9 % – хімфака, з іншых факультэтаў – адзінкі або зусім ніводнага студэнта. Пераддыпломную практыку прайшлі на прадпрыемствах 45 % студэнтаў ФПМІ, 40 % радыёфізікаў. Сярод гуманітарных факультэтаў 100 % гісторыкаў праходзіць пераддыпломную практыку ў БДУ. Я прашу дэканаў яшчэ раз прааналізаваць гэтую сітуацыю і дамагацца больш збалансаванага падыходу з улікам таго, што практыку мэтанаводна праводзіць па месцы будучай працы.

ВЫНІК ЗДАЧЫ ДЗЯРЖЭКЗАМЕНАЎ І АБОРОНЫ ДЫПЛОМНЫХ ПРАЦ

Усяго здавалі дзяржаўныя экзамены **5230** выпускнікоў, з іх атрымалі незадавальняючыя ацэнкі 12 чалавек, што складае 0,23 % ад усіх, хто здаваў.

Колькасць навучэнцаў у комплексе БДУ, чал.		
Від навучання	2011/12 нав.г.	2012/13 нав.г.
Агульная сярэдняя адукацыя (Ліцэй БДУ)	498	497
Сярэдняя спец. адукацыя (Юр. Каледж БДУ)	737	728
Першая і другая ступені вышэйшай адукацыі	29860	30421
Аспірантура	820	768
Дактарантура	13	16
Падрыхтоўчае аддзяленне (ФДА)	268	216
Падрыхтоўчыя курсы (ФДА)	1491	1236
Курсы рускай мовы (ФДА)	239	187
Павышэнне кваліфікацыі	14743	15464
Перападрыхтоўка	3277	2985
Усяго	51946	52518

Вынікі прыёму на 1 курс у 2011–2013 гг.						
Дзённая форма атрымання адукацыі (бюджэт)						
	2011		2012		2013	
	Усяго залічана	Залічана без экзаменаў	Усяго залічана	Залічана без экзаменаў	Усяго залічана	Залічана без экзаменаў
Прыродазнаўча-навуковыя спецыяльнасці	1134	86	1276	78	1291	94
	54%		61%		62,3%	
Гуманітарныя спецыяльнасці	960	35	807	48	781	37
	46%		39%		37,7%	
Усяго	2094	121	2083	126	2072	131

35186 студэнтаў, дапушчаны да абароны дыпломных работ, абаранілі 5182, што складае 99,9 % ад усіх выпускнікоў. 32 выпускнікі не былі дапушчаны да абароны альбо на яе не з'явіліся.

МАГІСТРАТУРА

Навучанне ў магістратуры ў 2013/14 навуч. г. вядзецца па 75 спецыяльнасцях, у тым ліку па 29 – з паглыбленай падрыхтоўкай спецыялістаў. У 2013 г. адкрыта 10 новых спецыяльнасцяў з паглыбленай падрыхтоўкай спецыялістаў. Мы паступова нарошчваем прыём у магістратуру, у цэлым тут сітуацыя стабільная.

АСПІРАНТУРА І ДАКТАРАНТУРА

У 2013 г. адкрыты прыём па 125 спецыяльнасцях у аспірантуры і 116 – у дактарантуры. Уведзена новая спецыяльнасць – «Абарона раслін». Упершыню пачалося навучанне ў аспірантуры БДУ па 33 на-

вуковых спецыяльнасцях на англійскай мове. У 2014 г. плануецца адкрыццё 3 новых спецыяльнасцяў.

Троху зменшылася колькасць аспірантаў і суіскальнікаў, але пры гэтым павялічылася колькасць замежных аспірантаў. У 2012 г. абаронены ў тэрмін 23 кандыдацкія дысертацыі. Пытанні падрыхтоўкі кадраў вышэйшай кваліфікацыі мы пастаянна абмяркоўваем з дэканамі і чакаем, што ў гэтым годзе будучы абаронены не менш за 50 кандыдацкіх дысертацый.

У 2012 г. на дзённай форме завяршылі навучанне 106 аспірантаў. З іх працаўладкаваліся ў БДУ – 55 чалавек; у іншых арганізацыях – 25; у арганізацыях, якія накіравалі на мэтавае навучанне, – 22; атрымалі свабоднае працаўладкаванне – 4.

У дактарантуры БДУ зараз навучаецца 16 чалавек (у мінулыя гады было 12–13). У 2010 г. адбыліся тры абаро-

і задачы на 2013/2014 навуч. г.

Апытанне задаваленасці якасцю адукацыі

Катэгорыя апытаных	2010	2011	2012
Задаваленасць студэнтаў 2 курса	62,7	66,5	59,0
Задаваленасць студэнтаў 4 курса	53,3	58,8	55,6
Задаваленасць маладых спецыялістаў	96,1	92,4	94,7
Задаваленасць працадаўцаў	93,7	93,9	97,8

За 2012–2013 навуч. год студэнтамі БДУ на чэмпіянатах свету, Еўропы, Алімпійскіх і Паралімпійскіх гульнях заваяваны 16 медалёў

- ✓ Алімпіяда ў Лондане – сярэбраны медаль у мастацкай гімнастыцы (К.Санковіч);
- ✓ Паралімпійскія гульні – 5 залатых і сярэбраны медаль у плаванні (І.Бокій);
- ✓ Чэмпіянат Еўропы па плаванні – бронзавы медаль (С.Хаслова);
- ✓ Чэмпіянат свету сярод студэнтаў па грэка-рымскай барацьбе – сярэбраны медаль (Д.Аленскі);
- ✓ Чэмпіянат свету па гравым спорце 2013 – залаты і сярэбраны медаль (С.Карповіч), залаты і сярэбраны медаль (В.Шарамет), бронзавы медаль (Д.Давыдзік);
- ✓ Чэмпіянат Еўропы па мастацкай гімнастыцы – залаты і сярэбраны медаль (К.Санковіч);
- ✓ Зборная каманда БДУ заняла 1 месца ў чэмпіянаце Беларусі па баскетболе (1 ліга);
- ✓ Каманда БДУ-БАТЭ заняла 4 месца ў вышэйшай лізе чэмпіянату Беларусі па валейболе.

ны доктарскіх дысертацый, у 2011 г. – адна. У 2013 г. ужо абаронена адна праца і да канца года плануецца яшчэ 4.

ДАДАТКОВАЯ АДУКАЦЫЯ

Расце колькасць ахвотных павысіць кваліфікацыю або прайсці перападрыхтоўку, таму арганізацыя дадатковай адукацыі трэба надаваць асаблівую ўвагу. Па колькасці слухачоў праграм перападрыхтоўкі пагоршыў паказчыкі толькі Інстытут павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі ў галіне тэхналогій інфарматызацыі і кіравання БДУ, па колькасці слухачоў праграм павышэння кваліфікацыі пагоршыў паказчыкі толькі ІБМТ. Навучальныя курсы таксама маюць нядарэнную дынаміку росту колькасці слухачоў. Асабліва адзначаецца прырост у РІВШ і ФПКЖК, РІК імя Канфуцыя. Адкрыццё новых спецыяльнасцяў перападрыхтоўкі і праграм павышэння кваліфікацыі – патрабаванне часу.

ліфікацыі – патрабаванне часу.

НАВУКОВА-ДАСЛЕДЧАЯ РАБОТА СТУДЭНТАЎ

Колькасць студэнтаў, якія ўдзельнічаюць у НДРС, каля 8,5 тысяч. Гэта добры паказчык. Расце колькасць публікацый і дакладаў студэнтаў на навуковых канферэнцыях. Сёння функцыянуюць 38 СНДЛ, а ў 2011 г. іх было 30.

Дасягненні студэнтаў:

- каманда БДУ заваявала сярэбраныя медалі на чэмпіянаце свету па праграмаванні, які праходзіў у Санкт-Пецярбургу пад эгідай АСМ;
- студэнты ФПМІ заваявалі тры медалі (адзін залаты, два сярэбраныя) на 20-й міжнароднай матэматычнай студэнцкай алімпіядзе, якая праходзіла ў Балгарыі;
- студэнты геафака на 6-й міжнароднай алімпіядзе «Экалагічная бяспека» атрымалі 17 дыпламаў;
- каманда ФМА атрымала перамогу на міжнародным

конкурсе «Мадэль Сусветнай гандлёвай арганізацыі»;

– каманда біяфака заняла першае месца на II міжнароднай біялагічнай універсіядзе, якая праходзіла ў МДУ імя М. В. Ламаносава, і інш.

На конкурснай аснове атрыманы 21 грант (з іх 10 для студэнтаў) Міністэрства адукацыі Беларусі на даследаванні для дактарантаў, аспірантаў і студэнтаў. Дэкан павінны больш актыўна прыцягваць навучэнцаў да ўдзелу ў конкурсе на атрыманне грантаў.

ВЫКАНАННЕ НАВУКОВЫХ ПРАГРАМ

БДУ з'яўляецца галаўной арганізацыяй-выканаўцам 8 Дзяржаўных праграм навуковых даследаванняў на 2011–2015 гады. Навуковыя падраздзяленні комплексу БДУ ў 2013 г. прымаюць удзел у выкананні 31 праграмы: Саюзнай дзяржавы, нацыянальных, дзяржаўных і рэспубліканскіх праграм, дзяржаўных і галіновыя навукова-тэхнічныя праграмы; а таксама 12 дзяржаўных праграм навуковых даследаванняў.

Фінансаванне навуковых даследаванняў расце. У 2013 г. мы прагназуем аб'ём фінансавання фундаментальных праграм у памеры 67,2 млрд рублёў, а прыкладных даследаванняў у памеры 48,2 млрд рублёў.

Навукова-тэхнічная прадукцыя БДУ ў 2009–2012 гг. пастаянна была чым у 30 краін. У 2013 г. заключаны 99 кантрактаў на пастаўку навукова-тэхнічных распрацовак у 19 краін на суму 1,7 млн долараў ЗША.

Актыўна працаваў **прафесарскі сход**, за 2012–2013 гг. было шмат чаго зроблена. Усё гэта дапамагае нам, кіраўніцтву ўніверсітэта, прымаць аптымальныя рашэнні, накіраваныя на ўдасканаленне ўсіх відаў дзейнасці.

Савет маладых навукоўцаў арганізаваў курсы англійскай мовы, семінары і канферэнцыі, правёў міжнародны студэнцкі турнір па парламенцкіх дэбатах (МОСТ БДУ–2013) і інш. Па выніках конкурсу 10 маладых навукоўцаў універсітэта заахвочаны стыпендыяй Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

КАДРАВЫ ПАТЭНЦЫЯЛ БДУ

Колькасць асноўных работнікаў у апошнія гады практычна не змяняецца – па комплексе яна складае сёння 7834 чал., а па БДУ – 5470. Вучоную ступень маюць 22,2 % асноўных работнікаў. Разам са знешнімі сумішчальнікамі ў комплексе працуюць 433 дактары навук і 1840 кандыдатаў навук. Тут ёсць відавочны рэзерв для росту колькасці работнікаў, якія маюць навуковую ступень. Сярод ПВС 2596 чал. з'яўляюцца асноўнымі работнікамі, з іх 9 % – дактары навук, 43 % – кандыдаты навук. 760 выкладчыкаў з'яўляюцца знешнімі сумішчальнікамі, з іх 14 % – дактары навук, 54 % – кандыдаты навук. Назіраецца павелічэнне колькасці выкладчыкаў старэйшых за 60 гадоў, адначасова памяншаецца іх колькасць ва ўзросце да 29 гадоў. Доктароў навук да 50 гадоў – усяго 18 чал., кандыдатаў навук да 30 гадоў – 30 чал., што ў 2 разы менш, чым у 2006 г. Узрост загадчыкаў кафедраў за апошнія 6 гадоў павялічыўся з 55 да 59 гадоў. Для выпраўлення гэтай тэндэнцыі прыма-

юцца пэўныя захады, але выніку пакуль няма.

Сярэдняя нагрузка выкладчыкаў БДУ памяншаецца. У сярэднім яна складае 707 гадзін. Самая нізкая нагрузка на ФПМІ – 559 гадзін, а самая высокая на біялагічным факультэце – 812.

У чэрвені бягучага года 116 слухачоў, якія знаходзяцца ў рэзерве кіраўнічых кадраў, мелі магчымасць прайсці навучанне ў **школе лідараў**. Былі арганізаваны гутаркі з кіраўніцтвам універсітэта, праведзены круглыя сталы, выслухана шмат прапаноў па развіцці ўніверсітэта. Гэта добрае пачынанне, і яно павінна атрымаць працяг.

Некалькі слоў пра **пастанову Міністэрства адукацыі** ад 10 ліпеня 2013 г. № 43 «Аб тыпавых штатах і нарматывах колькасці асобных катэгорый работнікаў устаноў вышэйшай адукацыі».

Пастановай вызначаюцца: – нарматывы колькасці работнікаў, якія адносяцца да катэгорый кіраўнікоў, спецыялістаў, іншых службоўцаў;

– тыпавыя штаты і нарматывы колькасці работнікаў інтэрнатаў.

Мы дэталёва іх прааналізавалі і цяпер працуем з падраздзяленнямі і з апаратам кіравання. У БДУ, як у вядучай ВНУ ў нацыянальнай сістэме адукацыі, ёсць цэлы шэраг падраздзяленняў, так званых унікальных структур (цэнтры, лабараторыі і г. д.), якіх няма ў іншых ВНУ. Таму мы дамагемся, каб гэтыя структуры былі захаваны для выканання задач, ускладзеных на наш універсітэт. Акрамя таго, неабходна паменшыць колькасць пасадагадчыкаў навуковых лабараторый і метадыстаў. Да 1 снежня 2013 г. мы павінны прывесці штаты ўніверсітэта ў адпаведнасць з тыпавымі.

МІЖНАРОДНАЯ ДЗЕЙНАСЦЬ

БДУ мае больш за 350 міжнародных дамоў аб супрацоўніцтве. У пасяджэнні Савета Еўразійскай асацыяцыі ўніверсітэтаў у БДУ прынялі ўдзел 30 кіраўнікоў ВНУ, з якімі падпісана 6 новых дамоў аб сумеснай дзейнасці. Важна, каб усе гэтыя пагадненні працавалі на ўніверсітэт.

Колькасць замежных грамадзян, якія навучаюцца ў БДУ, мае станоўчую дынаміку. Прыём замежных студэнтаў ажыццяўляецца да 15 лістапада. У мінулым годзе навучалася 2324 замежныя грамадзяніны, у 2013 г. плануем набраць не менш. Сярод лідараў па ліку замежных студэнтаў эканамічны факультэт, ФМА і філфак. Колькасць іншаземцаў па рэгіёнах: СНД і Грузія 46,6 %, Азія 43,1 %, Блізкі Усход – 6,1 %, Афрыка і Еўропа – па 1,9 %. За мінулы навуковы год па розных прычынах адлічана 104 замежныя навучэнцы, з іх 41 % – па ўласным жаданні.

Каля 1000 супрацоўнікаў і 600–700 навучэнцаў выязджаюць у замежныя навукова-адукацыйныя цэнтры на навучанне, стажыроўкі, канферэнцыі і інш.

Сёння БДУ ўдзельнічае ў 26 міжнародных праектах. Больш за ўсё практаў вядуць у праўленне міжнародных сувязяў, ФМА, журфак, хімфак. Такія шырокая прадстаўленасць – вынік таго, што мы значна павялічылі колькасць заявак на ўдзел у праектах. Галоўнаму ўпраўленню навукі, кіраўнікам структурных падраздзяленняў

трэба трымаць у цэнтры ўвагі гэтую дзейнасць.

БДУ актыўна ўдзельнічае ў міжнародных адукацыйных выставах, сёлета – у сямі. Гэта станоўча адбілася на павелічэнні прыёму на вучобу замежных грамадзян.

БДУ пазіцыянуе сябе ў розных **міжнародных рэйтынгах**. Па выніках апошняга ўзбаметрычнага рэйтыngu БДУ заняў 790-ю пазіцыю з 22 тыс. ранжыраваных ВНУ свету. Сярод краін СНД БДУ ў гэтым рэйтынгу знаходзіцца на чацвёртым месцы, прапусціўшы наперад толькі 3 расійскія ўніверсітэты: Маскоўскі (МДУ) – 102 пазіцыя, Санкт-Пецярбургскі – 595, Нацыянальны даследчы ядзерны ўніверсітэт «МІФ» – 603. Сярод вышэйшых навуковых устаноў Цэнтральнай і Усходняй Еўропы БДУ захоўвае 32 пазіцыю. Гэта вельмі добры вынік.

Нароўні з гэтым у ўзбаметрычным рэйтынгу рэпазітарыяў адкрытага доступу (ўсяго ахоплена больш за 1500 рэпазітарыяў устаноў вышэйшай адукацыі і даследчых цэнтраў свету) **Фундаментальная бібліятэка БДУ** ўвайшла ў сотню найлепшых бібліятэк ВНУ свету. Мы імкнемся максімальна размяшчаць навуковыя публікацыі, вучэбна-метадычныя матэрыялы ў электроннай бібліятэцы, што і дало вынік.

Таксама БДУ ў 2013 г. пазіцыі ў міжнародным рэйтынгу па версіі брытанскага агенцтва QS.

СІСТЭМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКАСЦІ

У 2012/2013 навуч. г. праведзены ўнутраныя аўдыты ў падраздзяленнях універсітэта. Прыцягнута да аўдыту 14 управленняў, 4 цэнтры, 4 інстытуты, 16 факультэтаў, 3 агульнаўніверсітэцкія кафедры і 12 іншых асобных падраздзяленняў. Выяўлена 73 неадпаведнасці ўстаноўленым патрабаванням, з іх 15 істотных, 58 неістотных, ліквідавана 72.

У рамках СМЯ сабраны звесткі пра задаваленасць спажывцоў. Упершыню праведзены **ўнутраны бенчмаркінг** (параўнанне якасці адукацыйнага працэсу) факультэтаў. Згодна з ім, найбольш высокую ацэнку атрымалі біялагічны і хімічны факультэты, а нізкую – гуманітарны факультэт і ДІКСТ.

Эфектыўнасць функцыянавання сістэмы менеджменту якасці БДУ расце і ў 2013 г. дасягнула 93,5 %.

ФІНАНСАВА-ЭКАНАМІЧНАЯ ДЗЕЙНАСЦЬ

На гэты год заплававаны прыбытак у памеры 1315 млрд руб., і ў пачатку другога паўгоддзя мы рухаемся па прынятым графіку.

Структура даходаў комплексу БДУ ў 2012/2013 гг. па відах дзейнасці выглядае наступным чынам: адукацыйная – 54,5 % (у мінулым годзе 60,7 %), навуковая – 19,8 % (у мінулым годзе 26,2 %), вытворчая – 25,8 % (у мінулым годзе 13,1 %).

Па крыніцах фінансавання бюджэт у 2013 г. павінен склаці 59,7 %, у 2012 г. – 55,7 %. Пазабюджэнае фінансаванне троху меншае, але другое паўгоддзе можа ўнесці карэкціроўку ў гэты паказчык.

Аб'ём экспарту тавараў, работ і паслуг за перыяд з 2008 г. па 2012 г. вырас у 2 разы і склаў 7743 тыс. дол. ЗША, з іх адукацыйных паслуг

– у 2,8 раза і склаў 6 млн дол. ЗША. У 2013 г. плануецца адэкспарту атрымаць 9197 тыс. дол. ЗША, у тым ліку адэкспарту адукацыйных паслуг – 6985 тыс. дол. ЗША.

Рэалізацыя прадукцыі навукова-вытворчымі прадпрыемствамі комплексу БДУ за перыяд з 2008 г. па 2012 г. вырасла ў 4,1 раза і складала 172,3 млрд руб.

Для студэнтаў, якія навучаюцца на платнай аснове, з улікам паспяховасці ў ўдзеле ў навуковай і грамадскай працы, наладжана **сістэма зніжкаў у аплата за навучанне**, або пры наяўнасці вакансій такія студэнты пераводзяцца на навучанне на бюджэтной аснове. Штогод 400–450 студэнтаў атрымліваюць зніжкі, 40–60 пераводзяцца на бюджэт. Аб'ём прапанаваных зніжкаў у 2012/2013 навуч. г. склаў 2174,5 тыс. руб. Найбольшая ўдзельная вага зніжкаў ад агульнага іх аб'ёму ў ФМА (53,8 %), гуманітарнага факультэта (14,1 %), юрыдычнага (9,1 %).

РАЗВІЦЦЁ МАТЭРЫЯЛЬНА-ТЭХНІЧНАЙ БАЗЫ

Забяспечанасць іншага-родніх студэнтаў інтэрнатам складае 54,5 %. Да пачатку наступнага навуковага года ўвядзём два інтэрнаты і плануецца засяліць больш за 60 % тых, хто мае патрэбу.

Універсітэт вылучае вялікія сумы на падпіску на перыядычныя выданні і базы даных. На жаль, базы даных выкарыстоўваюцца нашымі супрацоўнікамі не вельмі эфектыўна. Мы неаднаразова адзначалі важнасць размяшчэння публікацый і вучэбна-метадычнай літаратуры ў электроннай бібліятэцы БДУ. Прашу кіраўнікоў навуковых і адукацыйных падраздзяленняў надаць гэтаму пытанню асаблівую ўвагу.

Многае зроблена па капітальным рамонтзе і будаўніцтве. Цяпер мы рыхтуемся да выканання другой чаргі капітальнага рамонтна галоўнага корпуса.

ЗАДАЧЫ ПА ДАЛЕЙШЫМ РАЗВІЦЦІ БДУ:

– Умацаванне пазіцый універсітэта ў сусветнай навукова-адукацыйнай прасторы.

– Удасканаленне кіравання ВНУ, кадаравага забеспячэння, развіцця сістэмы павышэння кваліфікацыі супрацоўнікаў.

– Узмацненне ўдзелу студэнцкіх і іншых моладзевых арганізацый у прыняцці рашэнняў па ўдасканаленні вучэбна-выхаваўчага і навукова-даследчага працэсу.

– Распрацоўка і ўкараненне на аснове прынятай Канцэпцыі інфарматызацыі сучасных адукацыйных інфармацыйных і тэлекамунацыйных тэхналогій, накіраваных на павышэнне якасці падрыхтоўкі спецыялістаў на ўсіх узроўнях.

– Пашырэнне спектру платных адукацыйных паслуг, уключаючы іх экспарт.

– Развіццё інвацыйнай дзейнасці і навуковых даследаванняў, нарошчванне аб'ёму выпуску навукаёмістай прадукцыі і яе экспарту.

– Пашырэнне сувязяў з іншымі адукацыйнымі і навуковымі ўстановамі, вытворчасцю.

– Актывізацыя выдавецкай дзейнасці, развіццё электроннай бібліятэкі БДУ.

– Удасканаленне ідэалагічнай і выхаваўчай працы.

– Умацаванне матэрыяльна-тэхнічнай базы.

МАЛАДЫЯ АНАЛІТЫКІ ПРА ВЫКЛІКІ ЧАСУ

Удзел у **рэспубліканскай навукова-практычнай канферэнцыі маладых аналітыкаў «Павестка-2015»**

з гэтага года з'яўляецца адной з умоў далучэння да праекта «Разумныя сеткі». Арганізатарам канферэнцыі ў нашым універсітэце стаў Інфармацыйна-аналітычны цэнтр пры Адміністрацыі Прэзідэнта, які ў кастрычніку 2012 года запусціў беларускую праграму па пошуку, адборы і навучанні маладых аналітыкаў для органаў дзяржаўнага кіравання.

Больш за 60 маладых аналітыкаў, якія ўжо праявілі актыўнасць у праекце «Разумныя сеткі», сабраліся на прыканцы верасня ў БДУ. На працягу двух дзён яны дэманстравалі свае аналітычныя здольнасці, палітычны круггляд, а таксама ўменне ствараць аналітычны прадукт для органаў дзяржаўнага кіравання нашай краіны. Іх ідэі будуць улічаны пры падрыхтоўцы Праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі на 2016-2020 гады. Характэрна, што ў адкрыцці канферэнцыі прыняў удзел памочнік Прэзідэнта Беларусі па эканамічных пытаннях Кірыл Руды. Першы вопыт палітычнага аналізу маладыя людзі атрымалі на спецыяльным семінары-трэнінгу, які прайшоў у Мінску ў канцы лістапада 2012 года.

Апошнім часам «Разумныя сеткі» перараслі фармат школы кадраванага рэзерву для Інфармацыйна-аналітычнага цэнтра і сталі дыскусійнай пляцоўкай для маладых экспертаў. Сеткавае аналітычнае таварыства, у якое ўвайшлі 130 аналітыкаў ва ўзросце да 35 гадоў, пачало дзейнічаць у сацыяльнай сетцы «Укантакце». Яе сябры лічаць, што малады інтэлектуал сёння не павінен асацыявацца толькі з бібліятэкай. Цяпер ён валодае навыкамі дыскусіі ў сеткавай прасторы і можа данесці сваю пазіцыю да іншых інтэрнэт-карыстальнікаў. На думку прафесіяналаў, са з'яўленнем у віртуальным асяроддзі сеткавага аналітычнага таварыства можна гаварыць пра ўдалы механізм зваротнай сувязі дзяржавы з маладымі інтэлектуаламі. Адметна, што група пераўтварылася ў «віртуальны дыскусійны клуб» пры абмеркаванні Канцэпцыі моладзевай кадравай палітыкі. Яе прапановы зацікавілі тых, хто рыхтуе гэты дакумент. Абодва бакі сустрэліся ў чэрвені гэтага года для дыскусіі за адным сталом. Дарэчы, грамадска-палітычны часопіс «Беларуская думка» штомесяц друкуе артыкулы членаў «Разумных сетак» пад асобнай рубрыкай.

На першай навукова-практычнай канферэнцыі «Павестка-2015» маладыя аналітыкі змаглі задаць пытанні экспертам Інфармацыйна-аналітычнага цэнтра Аляксею Мацавілу і Марыне Яжовай, а таксама палітычным аналітыкам Вадзіму Гігіну, Юрыю Шаўцову і Міхаілу Ільіну. Традыцыйных дакладаў па секцыях не было. З асноўнымі палажэннямі адзін аднаго ўдзельнікі знаёміліся на постарах, дзе тыя былі візуалізаваны. Круглыя сталы прайшлі па такіх кірунках, як удзел Беларусі ў глабалізацыйных і інтэграцыйных працэсах, мадэрнізацыя эканомікі, шырокая інфарматызацыя і развіццё інфармацыйнага грамадства, дзяржаўная моладзевая палітыка. Пералік ключавых выклікаў для сацыяльна-эканамічнага развіцця нашай краіны, якія прапанавалі ўдзельнікі канферэнцыі, падвергся экспертызе ўсіх членаў «Разумных сетак» на яе адмысловай інтэрнэт-пляцоўцы «Укантакце». Выніковы дакумент будзе прапанаваны для аналізу на наступнай канферэнцыі «Павестка-2015», куды будуць запрошаны замежныя эксперты. Усяго плануецца правесці 4 такія форумы.

У канферэнцыі «Павестка-2015» бралі ўдзел 8 студэнтаў і аспірантаў БДУ, з якіх 3 – з факультэта міжнародных адносін (Максім Карлюк, Кірыл Машарскі, Надзея Радоўская), 3 – з гістарычнага (Пётр Жылінскі, Дзмітрый Прыцаў, Аляксандр Галіцын), а таксама Вадзім Міхайлоўскі з юрыдычнага факультэта і Рыгор Крайчук з факультэта прыкладной матэматыкі і інфарматыкі.

Некаторыя з іх нам расказалі пра асабісты ўдзел у праграме «Разумныя сеткі».

Рыгор КРАЙЧУК, студэнт 4 курса факультэта прыкладной матэматыкі і інфарматыкі:

– Мая курсавая праца «Мадэль суб'екта гаспадарання пры вызначэнні тэрмінаў укаранення новых тэхналогій» спачатку прайшла конкурсны адбор, каб потым стаць прадметам аб-

Удзельнікі канферэнцыі «Павестка-2015» абмеркавалі стратэгіі развіцця краіны

меркавання на круглым stole «Мадэрнізацыя эканомікі Беларусі».

«Павестка-2015» прайшла на працягу двух дзён. У першы з іх удзельнікі павінны былі прадставіць постарныя прэзентацыі па сваіх тэмах, у другі праца працягвалася па секцыях. Падчас прэзентацыі я прадэманстраваў матэматычную мадэль эканамічных законаў, якія дазваляюць укараняць новыя тэхналогіі на больш эфектыўным узроўні. Я пастараўся растлумачыць ключавыя фактары, што ўплываюць на тэрміны і паслядоўнасць укаранення, а таксама на памер выдаткаў.

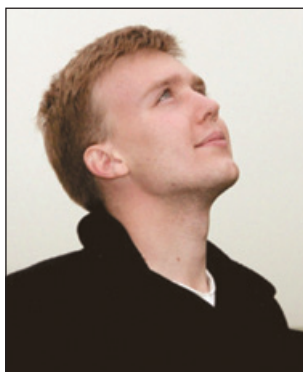
Самым складаным заданнем было сфармуляваць выклікі або пагрозы, якія наспяваюць або маюцца ў эканоміцы. Патрабавалася, каб яны перадавалі сутнасць рэальнага становішча. Дзве свае ідэі наконце пагроз сённяшняга часу лічу найбольш удалымі. Адна з іх тычылася адсутнасці яркага нацыянальнага брэнда, другая – адсутнасці ўмоў для актывізацыі малага і сярэдняга бізнесу, што зніжае яго долю ў вытворчасці ўнутранага валавога прадукту. Мае прапановы набралі значную колькасць галасоў. Астатнія маладыя аналітыкі сфармулявалі каля 124 ідэй, з якіх 30 найбольш вострых былі разабраны на канферэнцыі. На мой погляд, абмеркаванне выклікаў было самай пазнавальнай і цікавай часткай круглага стала. Якраз тут маладыя аналітыкі і змаглі прадэманстраваць свой узровень. Больш за ўсё парадаваў вольны фармат абмеркавання. Мадэратар секцыі даваў магчымасць выказацца ўсім ахвотным. Наогул, прыемна пабыць там, дзе маладыя людзі, якія думаюць, імкнуцца падзяліцца чымсьці новым і цікавым.

Рыгор Крайчук

Кірыл Машарскі

Аляксандр Галіцын

Кірыл МАШАРСКІ, магістрант кафедры мовазнаўства і краіназнаўства Усходу:

– Пра праект «Разумныя сеткі» я даведаўся падчас экскурсіі ў лютым гэтага года ў Інфармацыйна-аналітычны цэнтр пры Адміністрацыі Прэзідэнта. Пасля гэтага адразу далучыўся да сеткавага аналітычнага та-

варыства ў сацыяльнай сетцы «Укантакце». З гэтага і пачаўся мой удзел у праекце. Спачатку я не чакаў, што ён пераўтварыцца ў якасную інфармацыйную і дыскусійную пляцоўку для трансляцыі ідэй маладых аналітыкаў і абмеркавання іх з вядомымі экспертамі. Аднак хутка было абвешчана пра правядзенне першай Рэспубліканскай навукова-практычнай канферэнцыі «Павестка-2015». Я падрыхтаваў тэзісы навуковай прэзентацыі, з якой і выступіў на круглым stole «Знешняя палітыка і ўдзел Беларусі ў глабалізацыйных працэсах». Мае прапановы тычыліся знешнепалітычнай лініі Рэспублікі Беларусь у дачыненні да краін Далёкага Усходу і Паўднёва-Усходняй Азіі. Зрабіць уласныя высновы мне дапамагло навучанне ў Рэспубліцы Карэя, а таксама праходжанне перададзенай практыкі ў Пасольстве Беларусі ў Рэспубліцы Карэя.

У прыватнасці, я лічу, што мэтазгодна разгледзець магчымасць стварэння інстытута ўсходазнаўства для навуковага суправаджэння знешняй палітыкі Рэспублікі Беларусь у краінах Далёкага Усходу і Паўднёва-Усходняй Азіі. На маю думку, без экспертнай падтрымкі і арыентаваных даследаванняў адпаведна краіны будуць і надалей заставацца для нас рэгіёнам прапушчаных магчымасцяў.

Канферэнцыя «Павестка-2015» дазволіла мне пазнаёміцца з тэзісамі ўдзельнікаў і знайсці аднадумцаў, а таксама абмеркаваць свае прапановы з вядучымі палітолагамі нашай краіны. Хочацца падзякаваць арганізатарам за якасную праграму, а таксама павіншаваць усіх удзельнікаў «Разумных сетак» з гадавінай яе стварэння.

Аляксандр ГАЛІЦЫН, студэнт 5 курса гістарычнага факультэта:

– Пра праект «Разумныя сеткі» я даведаўся з публікацыі ў інтэрнэце. З таго моманту актыўна працую над шэрагам праектаў і задач, якія інтэнсіўна паступаюць для сеткавага абмеркавання ў асяроддзі маладых інтэлектуалаў. Маё эсэ на адну з сацыяльна значных тэм было высока ацэнена экспертамі.

Навукова-практычная канферэнцыя «Павестка-2015» дала магутны камунікатыўны імпульс. Дзякуючы ёй я пазнаёміўся з новымі ідэямі, цікавымі людзьмі, з неардынарнымі падыходамі да праблем і вырашэння практычных задач. Праца на канферэнцыі была разбіта на некалькі секцый. Для сябе я выбраў круглы стол «Дзяржаўная моладзевая палітыка ў Беларусі», бо сапраўды ў гэтым разбіраюся. На працягу 5 гадоў свайго навучання ў БДУ я актыўна займаўся грамадскай дзейнасцю. Доўгі час быў старшынёй і сакратаром студэнцкага савета па якасці адукацыі гістарычнага факультэта. Менавіта тэме моладзевай палітыкі і былі прысвечаны мае тэзісы, а таксама выніковая постарная прэзентацыя. Дарэчы, тое, што арганізатары вырашылі прыўнесці элемент інтэрактыву паміж дакладчыкам і аўдыторыяй, аживіла працу і дазволіла нашмат больш інфарматыўна абменьвацца ідэямі. Прадстаўленне дакладчыкам постараў фармату АЗ з асноўнымі тэзісамі падштурхоўвала цікаўных задаваць як мага болей пытанняў самому прамоўцу.

Я ўжо вырашыў, што абавязкова буду ўдзельнічаць у наступных канферэнцыях праекта «Павестка-2015».

Ганна ЛАГУН

На базе БДУ 24 верасня прайшла тэматычная секцыя **«Рэалізацыя моладзевай палітыкі ў краінах Садружнасці»**. Мерапрыемства адбылося ў рамках VIII Форуму творчай і навуковай інтэлігенцыі дзяржаў-удзельніц СНД, які ўрачыста адкрываўся ў Нацыянальнай бібліятэцы.

У працы секцыі прынялі ўдзел прадстаўнікі Міждзяржаўнага фонду гуманітарнага супрацоўніцтва дзяржаў-удзельніц СНД (МФГС) і Выканаўчага камітэта СНД, Азербайджана, Арменіі, Таджыкістана, Расіі, Малдовы, Туркменістана, а таксама высокапастаўленыя асобы з Міністэрства адукацыі РБ.

Усіх гасцей сустрэла выстава-прэзентацыя экалагічных праектаў «Сто ідэй для Беларусі», арганізаваная БРСМ. У праектах «100 % не пакет» і «Пароль – батарэйка» маладыя аўтары прапануюць альтэрнатыву цэлафанавым пакетам і выкарыстанню батарэек. Дзяўчаты-батарэйкі ўздзімалі настрой гасцям, «зараджалі» пазітывам. Ніхто не сумаваў, усе былі чымсьці занятыя: хтосьці вывучаў экспанаты выстаў, хтосьці размаўляў паміж сабой. У корпусе геаграфічнага факультэта БДУ сабраліся добрыя сябры і паплекнікі з розных краін, каб абмеркаваць планы супрацоўніцтва.

У памяшканні чытальнай залы быў арганізаваны круглы стол. Дыскусію вёў Інтыгам Бабаеў, старшыня Савета па справах

НА ПРЫКЛАДЗЕ БДУ

Удзельнікі форуму шчыра спрабавалі вытрацаваць умовы для сумеснай дзеласці моладзі СНД

моладзі дзяржаў-удзельніц СНД, намеснік міністра моладзі і спорту Азербайджана. У гутарцы прымалі ўдзел намеснік міністра адукацыі Віктар Яжык, начальнік аддзела па супрацоўніцтве ў галіне моладзі, спорту і турызму Выканаўчага камітэта СНД Таццяна Кавалёва, прарэктар БДУ Уладзімір Сувораў, начальнік упраўлення выхаваўчай работы з моладдзю Павел Скалабан, кіраўнікі нашых моладзевых арганізацый, а таксама прадстаўнікі лігі добраахвотнай працы.

Пра рэспубліканскі моладзевы праект «100 ідэй для Беларусі» распавёў удзельнікам секцыі Ігар Бузоўскі, першы сакратар Цэнтральнага камітэта ГА «БРСМ». Была відаць, што слухачоў вельмі зацікавілі многія моманты з высту-

пу. Сапраўды, ёсць ідэі, якія можна выкарыстаць не толькі ў нашай краіне.

Выступіў перад гасцямі і намеснік начальніка УВРМ Аляксей Багамазаў. Ён распавядаў пра сучасныя формы і механізмы рэалізацыі ў нас моладзевай палітыкі, прыводзіў звесткі сацыялагічных даследаванняў, якія кажуць пра тое, як сябе ўяўляе сучасны студэнт сёння, якія напрамкі і формы выхаваўчай работы і рэалізацыі ідэй яго цікавяць, а галоўнае, як гэта ўлічваецца пры арганізацыі пазавучэбнай працы з навучэнцамі.

Прадстаўнікі з Малдовы і Туркменістана звярнулі ўвагу на тое, што моладзевая палітыка мае свае асаблівасці ў кожнай з краін і немагчыма дамагацца аднапла-

нанасці. Аднак досвед БДУ для іх вельмі карысны.

Замежным калегам паказалі экспазіцыю фундаментальнай бібліятэкі БДУ, дзе былі прадстаўлены вучэбна-метадычныя распрацоўкі, якія тычацца моладзевай тэматыкі, кнігі, брашуры, а таксама інфармацыйныя матэрыялы БДУ са сцэнарнага плана мерапрыемстваў, зборнікамі праектаў і прэзентацыяй пераможцаў конкурсу «Найлепшы моладзевы праект БДУ», які выклікаў вялікую цікавасць. Удзельнікі форуму звязалі і ў музей землярэаўства геаграфічнага факультэта. Там была праведзена экскурсія з улікам замежнага прадстаўніцтва, г. зн. распавядалі ім пра экспанаты, якія тычацца тых месцаў, адкуль прыбылі самі госці.

Інтыгам Бабаеў

Падчас змястоўнага дыялогу паміж прадстаўнікамі дэлегацый краін СНД выпрацаваны выніковыя рэкамендацыі секцыі, якія спрыяюць стварэнню ўмоў для сумеснай творчай дзейнасці моладзі краін Садружнасці. Вырашана праводзіць такія сустрэчы рэгулярна, а таксама абвясціць адзін з найбліжэйшых гадоў годам валанцёрства ў СНД, у межах якога пройдзе злёт валанцёрскіх арганізацый краін Садружнасці.

Удзельнікі адзначылі высокі ўзровень падрыхтоўкі мерапрыемства. На фоне членаў СНД Беларусь – адна з краін, дзе праца ў кірунку моладзевай палітыкі выбудаваная вельмі пісьменна.

Ігар МАТЭЛЕНАК

НАШЫ ЮБІЛЯРЫ

2 кастрычніка Мельнікава Наталля Аляксандраўна, дацэнт кафедры карпаратыўных фінансаў

3 кастрычніка Гарашчук Міхail Сцяпанавіч, дацэнт кафедры вышэйшай алгебры і абароны інфармацыі

7 кастрычніка Калачова Ірына Іванаўна, прафесар кафедры сацыяльнай камунікацыі

9 кастрычніка Рудзянкоў Ігар Аляксандравіч, дацэнт кафедры тэарэтычнай і інстытуцыянальнай эканомікі

28 кастрычніка Герасімава Людміла Казіміраўна, дацэнт кафедры біяфізікі

29 кастрычніка Навумовіч Уладзімір Аляксандравіч, дацэнт кафедры беларускай літаратуры і культуры

30 кастрычніка Жукава Таццяна Васільеўна, дырэктар вучэбна-навуковага цэнтра «Нарачанская біялагічная станцыя» імя Г. Г. Вінберга

Спіс усіх імяніннікаў размешчаны на сайце БДУ www.bsu.by у раздзеле «Нашы юбіляры».

Паводле інфармацыі ўпраўлення кадраў БДУ

«Павінен быць творчы агеньчык...»

На філалагічным факультэце ў фальклорна-этнаграфічным кабінэце-музеі беларускай культуры пачаў ажыццяўляцца **новы праект правядзення выстаў манаграфій, вучэбна-метадычных дапаможнікаў і іншых друкаваных прац** выкладчыкаў-юбіляраў філалагічнага факультэта.

8 кастрычніка адбылося ўрачыстае адкрыццё першай такой выставы, дзе прадстаўлены публікацыі загадчыка кафедры беларускай літаратуры і культуры, доктара філалагічных навук, прафесара **Т. І. ШАМЯКІНАЙ**, якая прыйшла ў БДУ яшчэ студэнткай і ўсё жыццё працуе ў alma mater.

Выстава яркая адлюстроўвае багаты творчы набытак Таццяны Іванаўны. Гэта цікавыя навуковыя і вучэбна-метадычныя працы па гісторыі беларускай літаратуры, сусветнай культуры, міфалогіі і фалькларыстыцы. Т. І. Шамякіна – аўтар больш чым 400 друкаваных прац: манаграфій, артыкулаў, творчых эсэ, перакладаў... Ёй напісаны адзін з раздзелаў у падручніку «Беларуская літаратура XI – XX стст.». За кнігу «Традыцыйны кінтыйскі календар і славянскія міфалагічныя паралелі» ў 2010 г. атрымала першую

прэмію на рэспубліканскім конкурсе літаратуры. Яе навуковы плён цэніцца не толькі беларускімі навукоўцамі, але і замежнымі. Сёння фактычна ў кожнай другой дысертацыі па беларускай філалогіі цытуюцца працы Т. І. Шамякінай, бо даследаванне міфа-паэтычнага аспекту з'яўляецца вельмі актуальным у сучасным літаратурнаўстве.

Т. І. Шамякіна – член экспертнага савета ВАК, член прэзідыума Саюза пісьменнікаў Беларусі, член Саюза пісьменнікаў Беларусі і Расіі, акадэмік Міжнароднай славянскай акадэміі навукі, культуры і мастацтва, член рэдакцыйных саветаў і навуковы кансультант часопісаў і зборнікаў. Узнагароджана медалём Францыска Скарыны (2007), граматамі Міністэрства адукацыі БССР, ВАК Рэспублікі Беларусь, БДУ. Выдатнік адукацыі (2008).

Таццяна Іванаўна Шамякіна

Дачка народнага пісьменніка Беларусі І. П. Шамякіна, Таццяна Іванаўна пераклала з беларускай мовы на рускую каля 10 яго раманаў і апавесцяў. А зараз яна ўдзельнічае ў падрыхтоўцы да друку 23-томнага збору твораў І. П. Шамякіна, піша каментарыі і пасляслоўі. Да таго ж Т. І. Шамякіна – маці дзвюх дачок-філалагінь.

Кафедра беларускай літаратуры і культуры

АБ'ЯВЫ

ДЗЯРЖАЎНАЯ ЎСТАНОВА АДУКАЦЫІ «ІНСТЫТУТ БЕСПЕРАПЫННАЙ АДУКАЦЫІ» БДУ АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАДЫ

СТАРШАГА ВЫКЛАДЧЫКА кафедры прыкладной матэматыкі і інфарматыкі.
Тэрмін конкурсу – адзін месяц з даты апублікавання аб'явы.
Адрас: 220007, г. Мінск, вул. Маскоўская, 15, пакой 31, тэл. 222 83 16, факс 222 82 68.

ДЗЯРЖАЎНЫ ІНСТЫТУТ КІРАВАННЯ І САЦЫЯЛЬНЫХ ТЭХНАЛОГІЯў БДУ АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАД

СТАРШАГА ВЫКЛАДЧЫКА кафедры сацыяльнай работы.
СТАРШАГА ВЫКЛАДЧЫКА кафедры эканомікі і кіравання бізнесам.
Тэрмін конкурсу – адзін месяц з дня апублікавання аб'явы.
Адрас: 220004, г. Мінск, вул. Шпалерная, 7, аддзел кадраў, тэл. 306-00-28.

НАВУКОВА-ДАСЛЕДЧАЯ ЎСТАНОВА «ІНСТЫТУТ ПРЫКЛАДНЫХ ФІЗІЧНЫХ ПРАБЛЕМ ІМЯ А. Н. СЕЎЧАНКІ» БДУ АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ВАКАНТАЙ ПАСАДЫ

СТАРШАГА НАВУКОВАГА СУПРАЦОЎНІКА па спецыяльнасці 01.04.01 (прыборы і метады эксперыментальнай фізікі).
Тэрмін конкурсу – месяц з дня апублікавання аб'явы.
Дакументы накіроўваць на адрас: 220045, г. Мінск, вул. Курчатава, 7.
Тэл.: 212-48-43

БДУ ў СМІ БЕЛАРУСІ

«Слова пра маму» (апавед рэктара БДУ Сяргея Абламейкі) – «СБ–Беларусь сёння», sb.by (12.10).

Як жыве маладая сям'я мінскіх студэнтаў БДУ – «Мінскі кур'ер» (09.10), onliner.by (10.10).

«Даходны разлік» (каментар дэкана эканамічнага факультэта БДУ Міхаіла Кавалёва) – ng.by (08.10).

БДУ правядзе шэраг мерапрыемстваў, прысвечаных Дню маці – press.net.by (06.10), naviny.by, БелаПАН (09.10).

Рэпетыцыйнае тэсціраванне ў БДУ – press.net.by (02.10), БелаПАН, euro-radio.fm, naviny.by (05.10), «Мінск-навіны» (10.10), naviny.by, БелаПАН (13.10), open.by (14.10), Інтэрфакс (15.10).

«Філасофскае падарожжа» (знакаміты выпускнік БДУ пасол Эстонскай Рэспублікі Яак Ленсмент) – «Мінскі кур'ер», mk.by (04.10).

БДУ ўключаны ў рэйтынг універсітэтаў СНД–2013 – БелТА, belnovosti.by (02.10).

Пра праграму «Разумныя сеткі» – Інтэрфакс (02.10).

Пра супрацоўніцтва БДУ і універсітэта Бінг Зьёнч – БелТА, press.net.by (02.10), БТ-1, БелТА (04.10), «Настаўніцкая газета» (08.10), nastgaz.by (09.10).

БДУ стаў членам Універсітэцкай сеткі рэгіёна Балтыйскага мора – press.net.by (02.10).

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

МОВА ТЭАТРА ЗРАЗУМЕЛАЯ ЎСІМ

Фестываль студэнцкай творчасці заўсёды свята, а **сёлетні фестываль «Тэатральны куфар» – юбілейны**. І ў гэтым вераснёвым форуме прынялі ўдзел найлепшыя студэнцкія тэатры з 18 краін. Наша гутарка з дырэктарам фестывалю намеснікам начальніка ўпраўлення па справах культуры БДУ Кацярынай САЛАДУХАЙ адбылася за кулісамі сцэны ДК прафсаюзаў, адразу ж пасля ўзнагароджання намінантаў.

– **Кацярына, кожнае праведзенае мерапрыемства – вопыт, а ён, як вядома, «сын памылак цяжкіх». Што новага вынеслі Вы – галоўны мэдэратар, дырэктар тэатральнага форуму са шматгадовым стажам? Удакладню: канцэптуальна новага.**

– Складана ацаніць фестываль адразу пасля яго заканчэння. Безумоўна, павінен прайсці час для аналізу. У цэлым, я і мае калегі з ўпраўлення па справах культуры засталіся задаволеныя. Былі недахопы, але былі і відавочныя перамогі. Фестываль – гэта жывая з’ява са сваім характарам і настроем, які можа быць вельмі нават пераменлівым. Хоць характар за 10 гадоў, бяспрэчна, ужо сфарміраваўся. Хачу спадзявацца, што на гэтых дзесяці гадах заканчваецца адзін з этапаў жыцця фестывалю. Этап выдатны і яркі. Але надышоў час мяняцца...

– **Ці чаканы быў галоўны прыз «Тэатральнага куфры – 2013»?**

– Цалкам. Эксперымен-

тальная лабараторыя «Тэатральны квадрат» вось ужо другі год запра паказвае якасны дакументальны тэатр. Шматлікія аматары тэатральнага мастацтва знаёмыя з творчасцю гэтага маладога калектыву з Мінска. Дарэчы, гэты жанр сцэнічнага мастацтва прафесіяналы нешырока эксплуатауюць. Я маю на ўвазе беларускія сцэны.

– **У чым яго эксперыментальнасць?**

– Тыпалагічна такі тэатр адпавядае літаратуры нон-фікшн. Напрыклад, спектаклі тэатра вербацім (ад лац. Verbatim – даслоўна, заўв. аўтара) цалкам складаюцца з рэальных маналогаў або дыялогаў звычайных людзей, толькі іх прамаўляюць акцёры на сцэне. Словам, гэта від тэатральнага прадстаўлення, які атрымаў пэўную папулярнасць у пачатку XXI стагоддзя. Зараз апорай жанру вербацім у Расіі прызнаны папулярны маскоўскі «Театр.doc». Ну а што тычыцца нашага галоўнага прызга, атрыманага лабараторыяй «Тэатральны квадрат», то такое рашэнне

Беларуская труп «Тэатральны квадрат» з гран-пры фестывалю

ні ў кога не выклікала пытанняў. Таму, на мой погляд, акцёры заслужана атрымалі гран-пры. Таленавіты рэжысёр, кіраўнік лабараторыі «Тэатральны квадрат» Ганны Суліма заняла нікім з прафесійных беларускіх труп не прадстаўленую нішу дакументальнага тэатра. І, прызнаюся, цікава працуе ў гэтым кірунку.

– **Ці існуе зваротная сувязь з удзельнікамі фестывалю?**

– Безумоўна. Кожны год па выніках фестывалю мы праводзім анкетаванне альбо апытанне ўдзельнікаў на выяўленне «плюсаў» і «мінусаў» у арганізацыі фестывалю. Цікавімся меркаваннем і гледачоў. Атрыманую статыстыку вывучаем з калегамі ва ўпраўленні па

справах культуры. Робім высновы.

– **Дарэчы, журналісты таксама не даруюць аргументаў, калі ўбачаць ляп на сцэне. Але складаецца ўражанне, што «Куфар» яны ўсё ж любяць.**

– У нас за 10 гадоў існавання склаўся пул! Прыемна, калі цябе хваляць, але для нас важнейшая канструктыўная крытыка. Дарэчы, выраз «Тэатральны куфар. БДУ» – брэнд Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта – прыдумалі гадоў пяць таму назад менавіта журналісты!

– **Ці застанеца «Куфар» штогадовай падзеяй на сталічных сцэнах? Як вядома, варыянты магчымыя. Напрыклад, біенале, перанос конкурснай праграмы ў раённыя ДК і сцэ-**

нічныя пляцоўкі абласных цэнтраў...

– Фестываль застанеца штогадовай сталічнай падзеяй. Яго любяць і чакаюць, а галоўнае – ён запатрабаваны! Мы прыкладзем усе намаганні, каб і надалей радаваць нашу аўдыторыю, павялічваюць яе шэрагі. І вельмі верагодна, што асобныя спектаклі паедуць на гастролі па Беларусі. Будзем спадзявацца, што дэмакратычнае мастацтва студэнцкіх тэатраў дазволіць нам пашырыць прастору фестывалю. А чаму б і не? Мова тэатра зразумелая ўсяму чалавецтву.

– **Поспехаў і творчых пачынанняў усім супрацоўнікам ўпраўлення па справах культуры БДУ!**

Гутарыла
Жанна ВАСАНСКАЯ

Гран-пры X Міжнароднага фестывалю студэнцкіх тэатраў «Тэатральны куфар–2013 БДУ» атрымаў спектакль «MENSCH/Чалавек». Гэтую пастановку ажыццявіла беларуская труп Рэспубліканскага цэнтра нацыянальных культур «Тэатральны квадрат».

Урачыстая цырымонія ўзнагароджання адбылася 28 верасня. Як і ў ранейшыя гады, сёлетні конкурс тэатральных калектываў праходзіў у вострай барацьбе з першага да апошняга дня. Вышэйшая ўзнагарода «Куфры» – гран-пры – вынік галасавання гледачоў. Менавіта рашэнне гледачоў вызначыла пераможцу.

Акрамя таго, аўтарытэтнае журы конкурсу размеркавала іншыя прызы: найлепшай рэжысёрскай працай прызнана пастановка Яўгена Карнягі «Латэнтныя мужчыны» (Беларусь), у намінацыі «Найлепшая жаночая роля» прыз атрымала артыстка з Тарту (Эстонія) Катрын Кальма, а найлепшым акцёрам прызнаны Ціман Штурбей (Славенія). Акрамя гэтага, спектакль Вільнюскага ўніверсітэта «Цырк» атрымаў узнагароду за найлепшую сцэнаграфію. Акцёры Ліна Акіф (Славенія) і Анатоль Нікалаенка (Расія) былі адзначаны за ролі другога плана.

Акрамя галоўных узнагарод арганізатар фестывалю – БДУ – таксама заснаваў шэраг спецыяльных прыз. Іх атрымалі 5 калектываў.

У праграме юбілейнага мерапрыемства прынялі ўдзел найлепшыя студэнцкія тэатры і дзеячы з 18 краін. На сцэнічных пляцоўках ДК прафсаюзаў і Ліцэя БДУ былі прадстаўлены 28 спектакляў, адбылося некалькі прэм’ер студэнцкіх тэатраў.

АСОБЫ

Нядаўна ў БДУ былі **ўшанаваныя выкладчыкі, за якіх прагаласавала найбольш студэнтаў праз інтэрнэт**. Сярод пераможцаў Мікалай Рачкоўскі (714 галасоў), дацэнт кафедры кіравання фінансамі ДІКСТ, і Юрый Кухарчык (729 галасоў), старшы выкладчык кафедры глебазнаўства і зямельных інфармацыйных сістэм геафака. Конкурс праходзіў у афіцыйнай групе БДУ ў сацыяльнай сетцы «УКантакце» (http://vk.com/bsu_bu) пад назвай «Заліковы выкладчык». У галасаванні бралі ўдзел 2 256 чалавек. Яны і выбралі найлепшых з 10 прадстаўленых кандыдатур. Гэтым разам мы пагутарылі з Мікалаем РАЧКОЎСКИМ.

Студэнты пастараліся, каб пра іх любімых выкладчыкаў у інтэрнэце прагучала як мага больш цёплых слоў падзякі. Вось толькі некаторыя з іх у адрас Мікалая Рачкоўскага: «Гэта самы шчыры, чысты, добры, вясёлы і разумны выкладчык. Падае матэрыял так, каб зразумелі ўсе без выключэння, нават калі паўтараць прыходзіцца па 10 разоў. І хоць даводзіцца рашаць складаныя задачы па вышэйшай матэматыцы, усё гэта ён робіць у цудоўным настроі. Стараецца працуць кожнага студэнта, зазірнуць

яму ў душу, дапамагчы падаць не толькі ў вучобе, але і ў жыцці. Толькі пагутарыўшы з ім асабіста, пачынаеш разумець, наколькі адкрыта ў яго душа да студэнтаў». Мікалаю Рачкоўскаму вельмі прыемна, што студэнты цэняць яго працу.

– **Мікалай Мікалаевіч, наколькі для Вас важныя добрыя водгук студэнтаў?**

– На сёння я ўсе сілы выдаткоўваю на студэнтаў. Але мая праца мне падабаецца, таму не сказаць, што дамоў я прыходжу зусім знясіленым. Калі аддаеш частку сябе, хочацца адчу-

ваць, што студэнты плацяць табе тым жа і ў аўдыторыі на іх чытаю матэматыку. Гэта бывае ўсё часцей. Таму ў мяне і няма пачуцця, што працую «на знос».

– **Ці можна задачы вышэйшай матэматыкі рашаць з усмешкай?**

– Адкрыю адзін сакрэт: гэта мае студэнты думаюць, што я ім чытаю матэматыку. Аднак матэматыка – гэта зусім нешта іншае, бо звязана яна ў першую чаргу з творчасцю ў мысленні, спецыфічнымі падыходамі да вырашэння канкрэтных задач. Я б назваў яе ў нейкім

сэнсе лагічнай гульні. Аднак для студэнтаў нематэматычных факультэтаў слова «доказ», якое ў матэматыцы з’яўляецца ключавым, застаецца не да канца зразумелым. Тое, што матэматыку на сапраўдным навуковым узроўні можна выкладаць далёка не ўсім студэнтам, я зразумеў не адразу. За плячыма ў мяне быў вопыт чатырох гадоў сумяшчальніцтва навуковай дзейнасці ў Інстытуце матэматыкі АН БССР з выкладаннем на механіка-матэматычным факультэце БДУ. Тады я мог сабе дазволіць чытаць дыс-

цыпліну і не баяцца, што некаторыя не змогуць яе ўспрыняць. Сёння ж я стараюся выкладаць матэматыку так, каб нават чалавек з вуліцы, пачуўшы мяне, змог зразумець, пра што я кажу. І лічу, што студэнты ў першую чаргу павінны разумець выкладчыка. Інакш ён будзе працаваць марна і прыслухоўвацца толькі да свайго голасу.

– **Ці могуць студэнты здзівіць такога выкладчыка, як Вы?**

– Памятаю анекдатычны выпадак. Ён здарыўся падчас майго выкладання ў камерцыйнай ВНУ. Студэнт, які адказваў каля дошкі, чамусьці занадта доўга не адважваўся ўзвесці ікс у квадрат. Калі я настойліва пачаў яго прыспешваць, ён нарэшце дрыжачымі рукамі абвёў гэты ікс фігурным квадратам. Таму сёння на сваіх лекцыях, задаючы студэнтам шмат пытанняў і цягнучы чаканні адказаў, на ўскі выпадак тлумачу, што цяпер здзівіць мяне ў іх наўрад ці атрымаецца.

– **А як матэматыку можна зрабіць захапляльнай**

для студэнтаў?

– Усім вядома такое выказанне М. В. Ламаносава: «Матэматыка добрая тым, што яна розум у парадак прыводзіць». Мне ж здаецца, што калі праводзіць дастаткова карпатлівую і ўпартую працу па матэматыцы, з яе дапамогай можна гэты розум і прыдбаць. На лекцыях я выкарыстоўваю шмат ілюстрацый, без якіх матэматыка застаецца толькі абстракцыяй, цяжкай для ўспрымання. Для студэнтаў нематэматычных спецыяльнасцяў прыходзіцца даваць падрабязныя алгарытмы рашэння задач. І лічу, што для сябе ўжо выпрацаваў пэўную метадыку выкладання гэтай дысцыпліны. Што таксама цікава. Калісьці я абараніў дысертацыю і стаў кандыдатам фізіка-матэматычных навук. Апошнім часам нічога дрэннага не бачу ў тым, каб свае педагагічныя здабыткі таксама ўзвесці ў ранг навуковых інтарэсаў. Тым больш што студэнты на мае вопыты ў выкладанні адказваюць удзячнасцю.

Гутарыла
Ганна ЛАГУН

Знайсці ключ да душы кожнага

Штогод супрацоўнікі псіхалагічнай службы БДУ з дапамогай сучасных метадык вывучаюць асабістыя патрэбы, інтарэсы, схільнасці, здольнасці, эмацыйны стан першакурснікаў, якія ўліліся ў «сям'ю alma mater» БДУ. Станоўчым прыкладам у пазнанні традыцый, знаёмства з заслужанымі работнікамі БДУ сталі праведзеныя ў кастрычніку акцыі пад назвамі **«Свята мудрасці і дабрыні» і «Пад покрывам мацярынскай любові»**.

Дапамаглі арганізаваць гэтыя мерапрыемствы пярвічныя прафсаюзныя арганізацыі студэнтаў і супрацоўнікаў БДУ, фундаментальная бібліятэка і ўпраўленне па справах культуры.

«Свята мудрасці і дабрыні» вырашылі правесці 4 кастрычніка на стыку двух знакавых мерапрыемстваў – Дня пажылых людзей і Сусветнага дня настаўніка. Удзельнікамі свята сталі заслужаныя работнікі БДУ, якія паспяхова працуюць на ніве навукі і адукацыі моладзі больш за 40 гадоў, і прадстаўнікі першага курса БДУ.

Сацыялагічнае апытанне паказвае, што студэнты, якія паступілі ў элітную ВНУ краіны і правучыліся 5 гадоў, часам не ведаюць, якія высякародныя людзі тут працуюць.

Вядучымі мерапрыемства сталі заслужаны работнік БДУ, яркі выкладчык і пісьменнік **Уладзімір Навумовіч** і прадстаўніца маладога пакалення – яго ўнучка **Таццяна Навумовіч**, вучаніца гімназіі № 15 г. Мінска, магчыма, будучая студэнтка нашага ўніверсітэта.

Уладзімір Аляксандравіч змог знайсці ключ да душы кожнага ўдзельніка свята. Слухаючы душэўныя, яркія выступленні заслужаных работнікаў БДУ, дзе прысутнічалі жарты, гумар, запал, чароўная харызма, ніяк нельга было іх аднесці да ліку «пажылых» людзей. Менавіта мудрасць, закаханасць у сваю прафесію, радасць дарыць сябе людзям, служыць высякароднай справе – адукацыі моладзі – і рабіла іх твары чароўнымі і маладымі.

Студэнты таксама сталі актыўнымі ўдзельнікамі працэсу, у якім можна было праявіць свой інтэлект, гумар, кемлівасць і на роўных з паважнымі выкладчыкамі і навукоўцамі абменьвацца ідэямі, планами, марамі і жыццёвымі ідэаламі.

Упрыгожваннем свята сталі музычныя выступленні студэнтаў Дзмітрыя Нікановіча, Юліі Пагосавай, Людмілы Арсеньевы Навумовіч, жонкі і бабўлі вядучых, якая прапрацавала ў БДУ больш за 30 гадоў.

Уладзімір Навумовіч з унучкай Таццянай задаюць тон святу

Напрыканцы Уладзімір Навумовіч звярнуўся да аўдыторыі ад імя матроса крэйсера «Асілак» і мінаосца «Забіяка» Алеся Гурло, які ў 1922 г. у гадавіну адкрыцця ўніверсітэта напісаў верш «Беларускаму ўніверсітэту прысвячаецца».

Самая галоўная ацэнка для арганізатараў была выказана студэнтамі: «Дзякуй за такія прыгожыя душэўныя зносіны! Нам гэтага не хапае, і мы б хацелі працягну такіх святаў, якія дапамагаюць нам улівацца ў «сям'ю» актыўных сяброў БДУ».

Выкананнем іх пажаданняў стала наступнае свята **«Пад покрывам мацярынскай любові»**, якое праходзіла 17 кастрычніка ў чытальнай зале бібліятэкі БДУ.

На сустрэчу са студэнтамі былі запрошаны настаяцель храма іконы Божай Маці «Усіх тужлівых

радасць» **протаіерэй Ігар Карасцялёў** і начальнік інфармацыйна-аналітычнага ўпраўлення Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу РБ **Мікалай Ліс**.

Перад пачаткам сустрэчы студэнтам было прапанавана запоўніць анкету з такімі жыццёва важнымі пытаннямі, як, напрыклад, «Як уплыў маці, бацькі, іншых сваякоў адбіўся на станаўленні вашай асобы?», «Якімі павінны быць сучасныя бацькі, каб дзеці былі шчаслівымі?».

Адкрылася мерапрыемства музычна-літаратурнай кампазіцыяй, падрыхтаванай студэнтамі на тэму «Пад покрывам мацярынскай любові», якая суправаджалася прэзентацыяй карцін вядомых мастакоў, якія захавалі вобраз маці ў абразях, партрэтах, сямейных сцэнах, на працоўных месцах.

Студэнты чыталі вершы, спявалі песні, зачытвалі ўрывкі з твораў беларускіх пісьменнікаў і паэтаў, якія ўслаўляюць жанчыну-маці.

Асаблівае ўражанне зрабілі вершы, аўтарамі якіх з'яўляліся самі студэнты. Сярод іх ярка прагучаў верш **Віктара Тункевіча**, прысвечаны яго хроснай маці. У гонар жанчыны, якая замяніла яму маці, ён напісаў цэлую паэму. Без слёз нельга было слухаць гэты твор, бо ён быў прасякнуты асаблівай любоўю, пяшчотай і цеплынёй да гэтай жанчыны. Віктар даўно піша вершы і падрыхтаваў да выдання цэлы зборнік.

Затым за круглым сталом прайшла шчырая гутарка пра ролю маці, сям'і ў станаўленні і выхаванні асобы; пра тое, што аб'ядноўвае свята Пакрова і Дзень маці; як знайсці і не страціць сябе як асобу карысную, творчую на гэтай Зямлі; пра ролю моладзі ва ўмацаванні шматпакаленных сувязяў; пра ўсвядомлены выбар свайго жыццёвага шляху; пра рэалізацыю сябе як грамадзяніна, працаўніка і сям'яніна і інш.

Арганізатары гэтых святаў маюць намер рэалізаваць у БДУ доўгатэрміновы праект, накіраваны на стварэнне ва ўніверсітэце супольнасці для ўсіх узростаў, дзе б жыццё яго ўдзельнікаў працякала ў гармоніі, становілася паўнаватасным, яркім і запамінальным.

Запрашаем да нас усіх зацікаўленых.

Дацэнт Т. М. КАРАСЦЯЛЁВА

ШКОЛА АКТИВУ

НЯДРЭННАЕ СПАЛУЧЭННЕ! ЦІ НЕ ПРАЎДА?

Што значыць быць старастам, як справіцца з ускладзенай на плечы адказнасцю, дзе можна даведацца пра ўсе грамадскія аб'яднанні і органы самакіравання БДУ? Як лёгка знайсці агульную мову з групай і паспяваць зрабіць усё, што запланаваў – гэта яшчэ далёка не ўсе пытанні, якія прыходзяць у галаву свежанькаму старасту. Ведаючы гэта, арганізатары **выязнога адукацыйнага семінара «Ты стараста»** для навучальных груп першага курса пастараліся напоўніць 11, 12 і 13 кастрычніка самымі цікавымі майстар-класамі, лекцыямі, гульнямі і трэнінгамі.

Яшчэ да пачатку семінара 15 факультэтаў, ДІКСТ, ІБМТ і юрыдычны каледж падзялілі на каманды, якім за два тыдні трэба было стаць адным цэлым, прыдумаць сваю прэзентацыю на адкрыццё семінара, выступ у стылі КВЗ, агучванне відэароліка і многае-многае іншае, каб пазмагацца за званне самых актыўных у БДУ.

І ў гэты раз за перамогу змагаўся каманды: юрыдычны факультэт + юрыдычны каледж, ФФСН + ДІКСТ, гістарычны + біялагічны, географічны + ФМА, ФПМІ + хімічны, філалагічны + РФКТ. Нядрэннае спалучэнне, ці не праўда? Прадстаўнікі кожнай каманды выцягвалі падчас лёсавання за некалькі тыдняў да ад'езду музычны напрак і павінны былі яго абыграць.

Хутка праяцеў час падрыхтовак, рэпетыцый, і вось ужо дзеці прыехалі ў «Брыганціну». У кожнай з каманд была свая разыначка: хтосьці быў у смокінгах, хтосьці ў футры, хтосьці вырашыў праславіць папсу і хадзіў у ружовай вопратцы з зоркай на лбе. У першы дзень удзельнікаў семінара чакаў матч па вайейболе з камандай рэктарата (у якім перамагло кіраўніцтва ўніверсітэта), прэс-канферэнцыя з удзелам рэктара БДУ С. У. Абламейкі, гульня «Што? Дзе? Калі?» і, вядома ж, праца па вучэбных секцыях. На майстар-класе «Публічнае выступленне» юныя старасты даведліся шмат інфармацыі, звязанай з аратарскім майстэрствам. Даведліся, як рыхтавацца да выступаў, з чаго лепш пачынаць, што трэба і што

нельга казаць і як трымаць сябе перад публікай. У любой справе галоўнае – гэта практыка. Усе навукі, атрыманы на секцыях, старасты трэніравалі падчас выступаў перад сваёй камандай. Пад канец першага дня ўдзельнікі набылі не толькі шмат новых уражанняў, але і доўгачаканыя балы за творчыя конкурсы, якія амаль усю ноч абмяркоўваліся на рэфлексіі з куратарамі =)

Раніца наступнага дня пачалася, як у нармальным школьным лагэры: з пад'ёму, зарадкі, сняданку... а потым па спісе секцыі, рэпетыцыі і ні хвіліны спакою, таму што ўвечары ўсіх чакала самая дарагая праграма (за перамогу ў творчым вечары

«Клуб вясёлых старастаў» налічвалася 50 балаў!). Тут каманды прадэманстравалі сябе ва ўсёй красе: журы ацэньвала майстэрства ўдзельнікаў у конкурсе кліпаў, відэаролікаў і выступаў КВЗ. У зале было вельмі гарача! Заўзятары ўвесь час нагадвалі пра сябе і падтрымлівалі сваіх фаварытаў. Сітуацыя паступова напальвалася, і да вечара, калі прыйшоў час дыскатэкі, з удзельнікамі лепш было не жартаваць: усе былі настроены толькі на перамогу. Было відаць і чуваць, як каманды рэпечыравалі ў калідорах, на свабодных пляцоўках, у карпусах і нават калі чакалі вячэру каля сталавай. Кожны музычны напрамак заз-

зяў на імправізаванай сцэне роўна ў 22.00 па мясцовым часе. Ведаецца, а час у «Брызе» сапраўды па-іншаму ўспрымаецца! Дыскатэку рэабілітавала конкурсная праграма, а пад канец вечара арганізатары зрабілі ўсім удзельнікам прыемны сюрпрыз: запальны танец! Увогуле, усе пайшлі спаць задоволены і стомлены!

Што ж рыхтаваў для старастаў апошні дзень? Спартландыю! І бегалі старасты, і скакалі праз абруч, стараліся на ўсю моц! Фінальны конкурс быў проста чароўным: тром камандам-фіналістам трэба было за хвіліну зрабіць папярковыя самалёцікі і запусціць іх. Каманда, чый самалёцік пра-

ляціць далей за ўсіх, перамагае. Трэці самалёцік апошняй каманды праяцеў большую адлегласць, і каманда Whats up вырвалася наперад. Галоўная інтрыга семінара, хто ж стане пераможцам, захоўвалася да апошняга. І вось на сцэне актавай залы з'явіліся экстравагантныя вядучыя, і нарэшце былі абвешчаныя вынікі трох насычаных семінарскіх дзён і бяссонных начэй: 3-е месца заняла каманда «Ала» Інстытута журналістыкі і эканамічнага факультэта, якая прадстаўляла музычны стыль «папса», 2-е месца ў каманды «Козы» (метал), 1-е месца ў каманды «Гарэм Бахаў» (класіка). Усім удзельнікам урачыста былі ўручаны сертыфікаты, якія сведчаць, што яны з'яўляюцца старастамі Белдзяржуніверсітэта, сувеніры і зробленыя памятна-ныя фатаграфіі з Косцем Жуком. Са сцэны хлопцы дзяліліся ўражаннямі, словамі падзякі сваім куратарам і «Брыганціне» за выдатнае мерапрыемства, якое перавярнула іх жыццё! Час у «Брыганціне» праятае імгненна і пакідае прыемныя ўражанні ў душы кожнага, хто хоць бы раз пабываў там! Цяпер нашы малодшыя старасты ведаюць, чым заняць групу ў вольны час, як зрабіць свае найлепшыя гадзі вясёлымі і насычанымі і як выдатна быць старастам.

Вольга ШЫБЕКА

Дружная каманда ваеннага факультэта стала найлепшай сярод першакурснікаў

Першакурснікі паказалі сябе

Выдатны настрой і атмасфера весялосці, бадзёрасці і аптымізму запоўнілі першакурснікаў 9 кастрычніка. У гэты дзень **пярвічка БРСМ БДУ правяла традыцыйны «Кубак першакурсніка»**. За чэмпіёнскі трафей памагаліся каманды 13 факультэтаў вядучай ВУНУ краіны.

Першакурснікі паказалі сябе ў розных амплуа: рэкламныя агенты, танцоры, спевакі, майстры акцёрскага жанру. Студэнтам давялося сустрэцца з рознымі конкурсамі: «Колцам», дзе ім давялося праявіць зладжанасць і спрыт, «Газеткай», якая патрабуе кемлівасці, конкурсам «Разумнічкі», у якім арганізатары падрыхтавалі мудрагелістыя рэбусы і галаваломкі. Праграма

таксама была насычана творчымі конкурсамі. Хлопцы і дзяўчаты выконвалі песні розных айчынных і замежных выканаўцаў! Суперніцкая, але прыезная атмасфера захоўвалася да самага канца спаборніцтваў!

Уладальнікамі запаветнага прыза сталі курсанты **ваеннага факультэта**! Яны падрыхтавалі бліскучую праграму, напоўненую вясёлымі жартамі, арыгінальнымі ім-

правізацыямі, запальным танцам і кранальнай песняй! За імі з розніцай у 10 ачкоў размясцілася каманда **эканамічнага факультэта**, замкнулі тройку пераможцаў першакурснікі **геафака**, якія адсталі ад уладальнікаў трафея толькі на 11 ачкоў!

Напрыканцы дня ўдзельнікі і арганізатары чакаў палявы абед – салдацкая каша з тушонкай і салодкая моцная гарбата. У шырокім коле хлопцы перазнаёміліся, падзяліліся ўражаннямі, цікавымі гісторыямі і тым самым зрабілі свой першы яркі крок уверх па лесвіцы студэнцтва і грамадскага жыцця!

Мэтамі конкурсу арганізатары ставілі згуртаванне калектыву, знаёмства са

студэнцкім жыццём і прыцягненне моладзі да грамадскага жыцця. Усё гэта здзейснілася, а ўдзельнікі і арганізатары атрымалі зарад пазітыву, бадзёрасці і натхнення!

Выказваем падзяку ўсім удзельнікам! Таксама нельга пакінуць па-за ўвагай арганізатары мерапрыемства: ПА ГА «БРСМ» з правамі РК БДУ ў складзе Юліі Гайдук, Паўла Замлелага, Івана Жукава, Віктара Конанава, а таксама адказных за рэжысур, спартыўны напрамак і моладзевы атрад аховы правапарадку!

Разам мы дасягнем шмат чаго і зможам зрабіць наша жыццё цікавым і займальным, бо мы – моладзь!

Станіслаў ПІНЧУК

Нямецкія тыдні

9 верасня факультэт міжнародных адносін БДУ ўпершыню наведаў Надзвычайны і Паўнамоцны **Пасол Германіі ў Рэспубліцы Беларусь Вальфрам Маас**.

Пасла прыняў дэкан ФМА Віктар Шадурскі. На сустрэчы прысутнічаў лектар Германскай службы акадэмічных абменаў (DAAD) і супрацоўнік Інстытута нямецкіх даследаванняў у Мінску Карстэн Мюнхаф.

Пасол распавёў студэнтам пра развіццё Германіі ў апошнія два дзесяцігоддзі і адносіны з Беларуссю.

У цэлым, паводле слоў пасла, «ва ўсходняй частцы Германіі яшчэ не завяршыўся трансфармацыйны працэс». Што тычыцца стасункаў з Беларуссю, то яна выступае як важны партнёр у галіне палітыкі, эканомікі і культуры для Германіі.

Станоўча развіваецца эканамічнае супрацоўніцтва, ідуць прамыя інвестыцыі. Удзельная вага Германіі ў знешнім гандлі Беларусі складае пакуль каля 5 %. У апошнія гады паміж Беларуссю і Германіяй назіраецца рост як у дачыненні эксарту, так і імпарту.

Традыцыйнымі сталі Нямецкія тыдні ў Мінску.

Плённае супрацоўніцтва наладжана ў галіне адукацыі.

Паміж нямецкімі і беларускімі ВУНУ заключаны дамовы аб супрацоўніцтве. У 2012 г. па лініі DAAD больш за 150 студэнтаў і даследчыкаў атрымалі магчымасць наведвання курсаў нямецкай мовы альбо стыпендыі для навучання / стажыроўкі ў Германіі. Вальфрам Маас выказаў задавальненне ў сувязі з такой шырокай магчымасцю навуковага і студэнцкага абмену і распавёў аб праекце «Школы: партнёры будучыні», мэтай якога з'яўляецца фарміраванне міжнароднай сеткі, што аб'яднае тысячы партнёрскіх школ.

Спадар пасол бачыць ва ўсіх галінах патэнцыял для ўзмацнення супрацоўніцтва.

Даклад вылікаў ажыўленую дыскусію. Студэнты задалі спадару Маасу пытанні пра выбары ў Бундэстаг, якія маюць адбыцца, пра палітыку Германіі ў дачыненні да мігрантаў, іншыя пытанні, якія тычацца сацыяльнага і палітычнага жыцця сучаснай Германіі.

**Дактэнт
К. А. КАЗАНКОВА**

ДАЛУЧАЙЦЕСЯ!

«БДУ – старонка, якая заўсёды застаецца адгорнутай...»

«Адзінка, двойка, шасцёрка, сямёрка, дзясятка і адзінацатка... СТЛ, СТК, ПС, СБА, КС...». Не, гэта не лікавыя заканамернасці або кодавыя словы. Гэта, як ужо многія здагадаліся, інтэрнаты і органы студэнцкага самакіравання – удзельнікі **выязнога семінара-практыкума «Школа студэнцкага актыву»** Студгарадка БДУ, якая традыцыйна прайшла 2–3 кастрычніка.

Галоўнымі напрамкамі былі знаёмства з новаабранымі студэнцкімі саветаў інтэрнатаў, удзел у секцыях і майстар-класах, спартыўных і інтэлектуальных спаборніцтвах, а таксама выбары студэнцкага лідара 2013 года.

Сёлетняя «Брыганціна» была разлічана на два дні, а значыць, праграма семінара была насычанай. Адрозніжжы ўрачыстага адкрыцця і прэзентацыі органаў студэнцкага самакіравання ўдзельнікі выправіліся ў псіхалагічную гасцёўню, дзе бліжэй пазнаёміліся і даведліся шмат новага адзін пра аднаго. Кожнай камандзе было прапанавана зада-

ваць пытанні сваім калегам з іншых інтэрнатаў на пэўныя тэмы: пра асобасныя якасці, жыццёвыя прынцыпы, інтарэсы і планы. Гэтую інфармацыю трэба было прадставіць на сцэне ў арыгінальнай форме, з чым усе ўдзельнікі справіліся бліскуча, прадэманстравалі крэатыў і знаходлівасць. Таксама ў першы дзень працавалі ў секцыях камісіі студсавета інтэрнатаў. Яны распрацоўвалі сумесныя рашэнні па арганізацыі дзейнасці сваіх органаў, прававыя камісіі і студэнцкая служба бяспекі вучыліся правільна запяняць акты правапарушэнняў, «інфармацыёнкі» праводзілі

Студэнцкі лідар года студгарадка Яўгенія Веракса мела шыкоўную падтрымку

рэкламную кампанію ў сваім інтэрнаце.

Але самае хваляючае чакала ўдзельнікаў увечары – **выбары студэнцкага лідара**. Першы этап конкурсу ўключаў напісанне эсэ і праходжанне псіхалагічнага тэсту і завяршыўся яшчэ да прыезду ў «Брыганціну». Непасрэдна перад пільнымі поглядамі журы і рэктара БДУ Сяргея Абламейкі фіналістам трэба было вытрымаць

выпрабаванне ў двух конкурсах. У межах «Вольнай трыбуны» ўдзельнікам за гадзіну да пачатку мерапрыемства паведамлілі тэму для выказвання – «Універсітэт у маім жыцці». Падчас выступленняў канкурсантаў (а іх было шасцёра) трапяталі ўсе стрункі душы!.. Бо столькі добрых, важных, а галоўнае праўдзівых і шчырых слоў было сказана ў той вечар пра альма-матар.

Было месца і рыцарскім баям, і песням, і танцам, і гумарыстычным сцэнкам... Нарэшце студэнцкім лідарам года была аб'яўлена студэнтка 5 курса хіміфака **Яўгенія Веракса**! Жэня сапраўды заслужыла гэтую пашану і сваім бездакорным выступленнем, і водгукамі добрых, важных, а галоўнае праўдзівых і шчырых слоў было сказана ў той вечар пра альма-матар.

Таксама ў гэты дзень Сяргей Абламейка сустрэўся з актывам студгарадка. Гэтым разам студэнты прадставілі на суд рэктара праект Рэспубліканскай міжуніверсітэцкай школы актыву.

Другі дзень пачаўся з інтэлектуальнай зарадкі – гульні «Што? Дзе? Калі?». Былі арганізаваны майстар-класы ад адмыслова запрошаных гасцей – прафесіяналаў. Праграма была насычаная спартыўнымі спаборніцтвамі ў межах «Інтэрнатаўскіх спрэчак», матчаў па міні-футболе і баскетболе сярод каманд «пачаткоўцаў» і «дзядоў» студсавета, а таксама матчаў па валейболе паміж студэнтамі і супрацоўнікамі студгарадка. На ўрачыстым закрыцці пераможцы ў кожным конкурсе былі адзначаны прызамі. Кожны ўдзельнік «Школы студэнцкага актыву» вынес да сябе тую інфармацыю, якая абавязкова спатрэбіцца ў працы, і захаваў у сэрцы дух адзінства і згуртаванасці Студэнцкага гарадка БДУ!

Наталля МАЖУЛЬ